

Nieuwsbrief

Vereniging van TBS-advocaten

VERENIGING VAN
▪ TBS-ADVOCATEN ▪

2024, nummer 2

Voorwoord van de voorzitter Job Knoester

In mei 2025 zit mijn maximale termijn erop en zal ik het bestuur van de Vereniging verlaten. Dit is 1 van de laatste keren dat ik een voorwoord schrijf waardoor ik jullie durf mee te nemen in mijn persoonlijke praktijk.

Bijna 30 jaar ben ik advocaat met het specialisme tbs. Hoewel er stevige kritiek op het systeem is te uiten geloof ik ook in deze behandelmaatregel. Onze cliënten en de samenleving worden er veiliger en beter door. En toch begin ik somberder te worden. Nooit startte ik een kort geding. Nu staan er 4 op stapel. Collega('s) met verstand van kort gedingen zullen dit oppakken.

Een zaak draait om een client waarvan deskundigen stellen dat er nog behandelmogelijkheden zijn. Er is echter geen kliniek die de behandeling ter hand wil nemen. De client dreigt op de

wachtlijst te komen voor de LFPZ die inmiddels ruim 6 jaar duurt. Als hij op de wachtlijst staat gebeurt er al die tijd niets. De man wordt geparkeerd en voelt zich afgeschreven.

Een 2^e situatie betreft een client in De Woenselse Poort. Hij heeft kanker, is terminaal en verlamd van boven zijn middel. Hij kreeg tbs voor een beroving. Ik kan me geen risico op nieuwe delicten voorstellen. Ondanks dat de Woenselse Poort eerst liet weten dat client op een concrete datum in een hospice zou worden geplaatst heeft de directie daar nadien toch een stokje voor gestoken. Verhuisdozen waren al ingepakt. De gedane toezegging werd ingetrokken.

Twee andere situaties betreffen cliënten die verblijven in 't Achterhuus waar mensen begeleid wonen. Het Ministerie liet weten dat 't Achterhuus geen forensische zorg meer wilde verlenen. Contacten met 't Achterhuus en een uitspraak van het hof in Den Haag – rechtsprekend in kort geding op 26 november 2024 – gaven een ander beeld. Bewoners van 't Achterhuus moeten niet slechter worden door een geschil tussen het Ministerie en 't Achterhuus. Dat dreigt in een aantal gevallen wel te gebeuren.

Ik geloof in overleg en samenwerking. Ik zie dat de sector voor uitdagingen staat maar er kan een moment komen dat het niet meer gaat. In een aantal gevallen is de maat vol. Als dit zich in mijn praktijk voordoet verwacht ik – helaas – dat het vaker zal gebeuren: tbs-gestelden in de kort geding zalen. Het lijkt momenteel niet anders te zijn.

Jurisprudentie RSJ

Verblijf in de buitenlucht

RSJ 20 december 2023

[23/34426/TA](#)

Het verblijf op een kamer grenzend aan een balkon van 0,8 bij 2,5 meter kan niet worden aangemerkt als verblijf in de buitenlucht als bedoeld in de wet. Het is onvoldoende aannemelijk dat klager de weersomstandigheden daadwerkelijk heeft kunnen voelen en met name dat hij in enige mate op het balkon, dat nauwelijks bewegingsruimte biedt, heeft kunnen bewegen.

Ontvankelijkheid beklag

RSJ 21 juni 2024

[24/40057/TA](#)

Klagers keuze om niet direct beklag tegen het opschorten van het transmuraal verlof in te dienen, maar pas na de uitslag van de zorgconferentie, maakt de overschrijding van de beklagtermijn niet verschoonbaar. De wet kent geen afzonderlijke beklagmogelijkheid tegen het voortduren van het opschorten van transmuraal verlof.

Wachttijd TBS-passant

RSJ 11 juli 2024

[24/39040/TP](#)

De feitelijke voortzetting van het verblijf van klager als TBS-passant in een PI ten gevolge van capaciteitsgebrek is gelet op de duur van meer dan vier maanden in strijd met het recht. Het beroep is gegrond en aan klager komt een geldelijke tegemoetkoming toe. Het verzoek om tussentijdse uitbetaling van de tegemoetkoming wordt afgewezen.

Beroep tegen toekennen LFPZ-status

RSJ 11 juli 2024

[24/39584/TB](#)

Tegen de toekenning van de LFPZ-status staat geen beroep open. In dit geval is er nog geen plaatsingsbeslissing waartegen wel beroep open staat. Klager wordt niet gevolgd in de stelling dat hij wel in beroep moet worden ontvangen vanwege de wachtlijst voor plaatsing in een LFPZ-voorziening en vanwege het in die tijd in strijd met de wet niet krijgen van behandeling. Er is evenmin sprake van een met de artikelen 3 en 5 EVRM strijdig verblijf in een FPC in afwachting van de LFPZ-procedure.

Wachtlijst LFPZ; ontvankelijkheid

RSJ 15 juli 2024

[24/40509/TB](#)

Klager staat op de wachtlijst voor plaatsing in een LFPZ-voorziening. Het bericht van verweerder over het advies van de LAP tot voortzetting van klagers LFPZ-indicatie is geen voor beroep vatbare beslissing. De wachttijd voor plaatsing in een LFPZ-voorziening is onwenselijk lang. Wanneer klagers behandelperspectief in de tussentijd positief ontwikkelt, kan dit reden zijn om de LFPZ-indicatie eerder te beoordelen.

Inzage in / afschriften van dagrapportages

RSJ 21 juni 2024

[24/39825/TA](#)

Klager heeft verzocht om inzage in dagrapportages waarbij hij eiste afschriften op kamer te krijgen, wat echter volgens de huisregels niet de werkwijze is en waartoe ook geen wettelijke

verplichting bestaat. Niet onredelijk dat klager niet eerder inzage in dagrapportages kreeg dan op het moment dat sprake was van samenwerking en afspraken konden worden gemaakt.

Voortzetting A-dwangbehandeling

RSJ 25 juli 2024

[24/41135/TA](#)

Voortzetting a-dwangbehandeling nog noodzakelijk. Medicatie neemt klager opvattingen niet weg, maar zonder medicatie zal klager – zoals eerder het geval was – psychotisch ontregelen en zal zijn verlof stagneren. Met medicatie is klager begeleidbaar en wordt naar de mogelijkheid van onbegeleid verlof in plaats van naar een longcaretraject gekeken. De bereidheid tot het gebruik van medicatie moet verder bestendigen. De bereidheid is nu volledig gelegen in het feit dat hij anders niet met verlof kan.

Plaatsing op eenpersoonscel; individuele belangenafweging noodzakelijk

RSJ 22 augustus 2024

[23/34125/GA](#)

Klager klaagde over zijn overplaatsing naar een eenpersoonscel, omdat aan hem TBS met verpleging was opgelegd (art. 11a Regeling selectie, plaatsing en overplaatsing van gedetineerden en par. 2.2.1. van de huisregels van de PI Dordrecht).

‘De hier toegepaste huisregel (een tbs-maatregel is een contra-indicatie voor plaatsing in een meerpersoonscel) is naar het oordeel van de beroepscommissie in strijd met artikel 11a van de Regeling. Uit deze bepaling, de door de wetgever gegeven toelichting en de genoemde jurisprudentie van de beroepscommissie volgt namelijk dat de toewijzing van een verblijfsruimte gepaard dient te gaan met een op de gedetineerde toegespitste belangenafweging. Het generiek uitsluiten van tbs-gestelden van plaatsing in een meerpersoonscel is – vanwege de grote verschillen binnen deze groep, zowel in (psychische) problematiek als in delictdynamiek – rechtens niet juist.

De aan klager tegengeworpen en door de directeur geformuleerde contra-indicatie verhoudt zich dan ook niet tot de vereiste individuele belangenafweging (vergelijk RSJ 10 maart 2023, 22/27396/GM en ook RSJ 24 oktober 2022, 22/26972/GM). In klagers geval is (daardoor) niet gebleken van een belangenafweging. Het feit dat aan klager een tbs-maatregel is opgelegd is relevant, maar onduidelijk is of zijn psychische problematiek, zijn gedragsproblematiek en/of de achtergrond van het door hem gepleegde delict in de weg staan aan plaatsing in een meerpersoonscel. Verder is, zoals klager ook aanvoert, niet gebleken dat de directeur hierover de deskundigheid heeft ingeroepen van de medische dienst en/of het psycho-medisch

overleg. In dit geval is ook relevant dat klager – (kennelijk) zonder problemen – bijna een half jaar in een zespersoonscel verbleef toen hij naar een eenpersoonscel werd overgeplaatst. Dat klager vanwege de aan hem opgelegde tbs-maatregel in een eenpersoonscel is geplaatst, zonder dat hieraan een (kenbare) belangenafweging is voorafgegaan, is dus in strijd met de Regeling.’

Medewerking aan podcast

RSJ 16 september 2024

[24/40848/TA](#)

Het verzoek van klager om contact te hebben met de media was afgewezen. De beslissing van het hoofd van de instelling was voldoende gemotiveerd. Het is voldoende aannemelijk dat bij klagers deelname aan de podcast over zijn indexdelict een gerede mogelijkheid bestaat van een negatieve impact daarvan op klager zelf en op de nabestaanden van het slachtoffer.

Onterecht verblijf op BPG-afdeling van PI Vught; tegemoetkoming toegekend

RSJ 5 november 2024

24/39983/GB

Klager was tijdelijk op de afdeling voor beheersproblematische gedetineerden in Vught geplaatst omdat hij nergens anders terecht kon nadat hij in de Van Mesdagkliniek ongeoorloofd toegang had gehad tot het internet. Omdat hij inmiddels in het CTP Veldzicht was geplaatst, heeft hij in beginsel geen belang meer bij het beroep en zou hij niet-ontvankelijk moeten worden verklaard door de RSJ. Toch heeft de RSJ het beroep beoordeeld, omdat in beroep (tijdig) was verzocht om aan klager een tegemoetkoming toe te kennen.

‘De beroepscommissie is van oordeel dat ten aanzien van klager in de Pbw, noch in de Wfz een wettelijke grondslag kan worden gevonden voor zijn plaatsing op de BPG-afdeling van de PI Vught, omdat zijn tbs-maatregel (en -behandeling) reeds was aangevangen. Klager is immers geen tbs-passant die in een huis van bewaring of gevangenis kan worden geplaatst (Kamerstukken II 2009/10, 32 398, nr. 3, p. 22 e.v.). Ook is er geen sprake van een situatie waarbij, bijvoorbeeld vanwege het plegen van een nieuw strafbaar feit, de tbs-maatregel moet worden onderbroken en klager om die reden op basis van een andere insluitingstitel in een PI moet verblijven. Tot slot is de BPG-afdeling van de PI Vught, anders dan het PPC van de PI Vught, niet aangewezen als “rijksinstelling voor forensische zorg waarbij de Pbw van toepassing wordt verklaard” (zoals bedoeld in artikel 3.1, eerste en tweede lid, van de Wfz). De bestreden beslissing is daarom in strijd met de wet genomen (vergelijk RSJ 27 december 2019, R-19/4518/GB).

Gelet op het voorgaande zal de beroepscommissie het beroep gegrond verklaren en de bestreden beslissing vernietigen. Nu klager niet meer op de BPG-afdeling van de PI Vught verblijft, zal de beroepscommissie verweerder niet opdragen een nieuwe beslissing te nemen. Omdat klager drie maanden ten onrechte op de BPG-afdeling van de PI Vught heeft verbleven, zal de beroepscommissie hem een tegemoetkoming toekennen van €375,-.'

Jurisprudentie Hoge Raad

Dadelijke uitvoerbaarheid TBS met voorwaarden die nog niet onherroepelijk is

Vordering cassatie in het belang der wet

Vordering P-G (A-G mr. Hofstee) 18 juni 2024

[ECLI:NL:PHR:2024:656](#)

De A-G legt verschillende vragen voor aan de Hoge Raad: (i) kan een niet onherroepelijke TBS met voorwaarden die dadelijk uitvoerbaar is verklaard worden omgezet in een TBS met alsnog verpleging van overheidswege?; (ii) kan een niet onherroepelijke TBS met voorwaarden die dadelijk uitvoerbaar is verklaard worden verlengd?; (iii) is een 'omgezette' maar nog niet onherroepelijke TBS voor verlenging vatbaar?; (iv) [stel dat in eerste aanleg door de rechtbank de TBS met voorwaarden wordt gelast en de dadelijke uitvoerbaarheid daarvan wordt bevolen. En stel verder dat dit vonnis in hoger beroep door het gerechtshof wordt vernietigd en het hof van oplegging van een TBS met voorwaarden afziet, of, indien het wel een TBS met voorwaarden oplegt, geen reden ziet daaraan een bevel tot dadelijke uitvoerbaarheid te verbinden.] Welk rechtsgevolg heeft dat voor de tenuitvoerlegging van de dadelijk uitvoerbare TBS met voorwaarden die door de rechtbank is opgelegd zolang de uitspraak van het hof in de strafzaak nog niet onherroepelijk is? Moet het hof in de strafprocedure dan bij (afzonderlijke) beslissing die in eerste aanleg bevolen dadelijke uitvoerbaarheid opheffen op grond van art. 6:6:6 Sv (of is het bevel tot dadelijke uitvoerbaarheid van de door de rechtbank opgelegde TBS met voorwaarden van rechtswege komen te vervallen door de vernietiging van het beroepen vonnis door het gerechtshof)?

De A-G formuleert een viertal cassatiemiddelen. Zie: **arrest Hoge Raad 26 november 2024**, [ECLI:NL:HR:2024:1729](#).

Artikel 37a lid 1 Sr; uitleg en reikwijdte van het gevaarscriterium

Conclusie P-G (A-G mr. Frielink) 17 september 2024

[ECLI:NL:PHR:2024:962](#)

Ziet het voor de oplegging van een terbeschikkingstelling geldende gevaarscriterium ook op gevaar voor de psychische gezondheid van de aangevers? (of gaat het hier om louter fysiek

gevaar?). I.c. had de zaak betrekking op stalking (belaging). Het hof had geoordeeld dat dit wel het geval was en verwees daartoe naar het arrest van de Hoge Raad van 31 januari 2006, [ECLI:NL:HR:2006:AU7080](#), dat betrekking had op het oude artikel 37 Sr (maatregel plaatsing in een psychiatrisch ziekenhuis). De A-G stelt zich op het standpunt dat ten aanzien van de TBS-oplegging (art. 37a Sr) *niet* anders zou moeten worden geoordeeld over de reikwijdte van het gevaarscriterium. Onder gevaar dient mede te worden verstaan het gevaar voor de psychische gezondheid van een ander, aldus de A-G. Hij geeft hiervoor een drietal argumenten.

‘Veiligheid van anderen dan wel de algemene veiligheid van personen’; gevaar voor psychische schade

Hoge Raad 19 november 2024

[ECLI:NL:HR:2024:1671](#)

‘Het hof heeft bij zijn oordeel dat de veiligheid van anderen, dan wel de algemene veiligheid van personen het opleggen van de maatregel van terbeschikkingstelling aan de verdachte eist, tot uitgangspunt genomen dat onder gevaar voor “de veiligheid van anderen dan wel de algemene veiligheid van personen” als bedoeld in artikel 37a lid 1 Sr ook moet worden begrepen gevaar voor psychische schade van een of meer anderen. Dat oordeel is, mede gelet op de (...) wetsgeschiedenis, juist. Het oordeel van het hof is ook niet onbegrijpelijk.’

Dadelijke uitvoerbaarheid TBS met voorwaarden die nog niet onherroepelijk is

Hoge Raad 26 november 2024 (cassatie in het belang der wet)

[ECLI:NL:HR:2024:1729](#)

‘Samenvatting

De Hoge Raad heeft naar aanleiding van het beroep in cassatie in het belang van de wet een aantal uitgangspunten uiteengezet over de dadelijke uitvoerbaarheid van de TBS met voorwaarden als uitzondering op de hoofdregel dat een rechterlijke beslissing niet ten uitvoer wordt gelegd, zolang daartegen nog een gewoon rechtsmiddel openstaat en, als dit is aangewend, totdat het is ingetrokken of daarop is beslist. Kort gezegd en op hoofdlijnen houdt het oordeel van de Hoge Raad het volgende in.

Als de rechter bij de oplegging van TBS met voorwaarden het bevel geeft dat deze maatregel dadelijk uitvoerbaar is, begint in die situatie de termijn van de TBS op het ogenblik waarop het bevel tot dadelijke uitvoerbaarheid van de TBS met voorwaarden ingaat. De termijn van de nog niet onherroepelijke, dadelijk uitvoerbaar verklaarde TBS (met voorwaarden) kan twee jaren na het begin van die termijn worden verlengd overeenkomstig artikel 38d lid 2 Sr.

Als het gerechtshof in het hoger beroep in de onderliggende strafzaak binnen de eerste termijn van twee jaren in navolging van de rechtbank een dadelijk uitvoerbare TBS met voorwaarden oplegt, geldt die TBS op grond van artikel 38d lid 1 Sr voor de tijd van twee jaren. In dat geval kan een (afzonderlijke beslissing op een) vordering tot verlenging van de TBS achterwege blijven.

In het geval waarin het hof het vonnis van de rechtbank vernietigt en het de dadelijke uitvoerbaarheid van de TBS met voorwaarden wil beëindigen, moet het op grond van artikel 6:6:6 Sv de dadelijke uitvoerbaarheid opheffen. Het is naar geldend recht niet mogelijk om de niet onherroepelijk opgelegde, dadelijk uitvoerbare TBS met voorwaarden 'om te zetten' in een TBS met verpleging van overheidswege. Wel wijst de Hoge Raad erop dat in voorkomende gevallen de schorsing van de voorlopige hechtenis kan worden opgeheven.'

'Dadelijke uitvoerbaarheid van TBS met voorwaarden als uitzondering op de hoofdregel

6.1.1 Onder de in artikel 37a Sr genoemde voorwaarden kan de rechter gelasten dat een verdachte ter beschikking wordt gesteld. Daarbij kan de rechter op grond van artikel 37b Sr bevelen dat de terbeschikkinggestelde van overheidswege wordt verpleegd. Als de rechter niet zo'n bevel geeft, stelt hij op grond van artikel 38 Sr ter bescherming van de veiligheid van anderen dan wel de algemene veiligheid van personen of goederen voorwaarden die het gedrag van de terbeschikkinggestelde betreffen. Artikel 38 lid 6 Sr bepaalt dat de rechter op vordering van de officier van justitie of ambtshalve kan bevelen dat de TBS met voorwaarden dadelijk uitvoerbaar is.

6.1.2 In artikel 6:1:16 lid 1 Sv is als hoofdregel neergelegd dat een rechterlijke beslissing niet ten uitvoer wordt gelegd, zolang daartegen nog een gewoon rechtsmiddel openstaat en, als dit is aangewend, totdat het is ingetrokken of daarop is beslist. Als de rechter op grond van artikel 38 lid 6 Sr de dadelijke uitvoerbaarheid van de TBS met voorwaarden beveelt, wordt dus van die in artikel 6:1:16 lid 1 Sv neergelegde hoofdregel afgeweken.

6.1.3 Artikel 6:6:6 Sv bepaalt dat de rechter die kennisneemt van het beroep, gehoord het openbaar ministerie, een bevel tot dadelijke uitvoerbaarheid van een straf of maatregel kan opheffen of schorsen.

6.1.4 In de hiervoor onder 5.2.1 weergegeven wetsgeschiedenis is met betrekking tot de dadelijke uitvoerbaarheid van de TBS met voorwaarden onder meer tot uitdrukking gebracht dat "langdurige toezichtloze perioden" zouden moeten worden vermeden, dat toezicht een cruciaal element is van de TBS met voorwaarden en dat het van belang is dat dit toezicht zo snel mogelijk kan worden gerealiseerd nadat de rechter de maatregel heeft opgelegd. Verder komt in die wetsgeschiedenis naar voren dat het bij de TBS met voorwaarden gaat om "een lichtere variant op de tbs met dwangverpleging" en dat bij TBS met voorwaarden instemming van de verdachte nodig is (vgl. artikel 38 lid 5 Sr), terwijl de TBS met voorwaarden "doorgaans een ruimere bewegingsvrijheid" met zich brengt (dan TBS met verpleging van overheidswege).

De duur, het begin en de verlenging van de termijn van de TBS met voorwaarden

6.2.1 Op grond van artikel 38d lid 1 Sr geldt de TBS – waaronder ook de TBS met voorwaarden valt – voor de tijd van twee jaren, te rekenen van de dag waarop de rechterlijke uitspraak waarbij zij is opgelegd onherroepelijk is geworden. Als de rechter bij de oplegging van TBS met voorwaarden het bevel geeft dat deze maatregel dadelijk uitvoerbaar is, brengt een redelijke wetsuitleg mee dat in die situatie de termijn van de TBS begint op het ogenblik waarop het bevel tot dadelijke uitvoerbaarheid van de TBS met voorwaarden ingaat. Het gaat daarbij

volgens artikel 38 lid 7 Sr om het oogenblik waarop de verdachte met als doel de tenuitvoerlegging van dit bevel wordt aangehouden, dan wel om het tijdstip waarop de tenuitvoerlegging van een ander bevel tot vrijheidsbeneming, in dezelfde zaak gegeven, eindigt. Op grond van artikel 38d lid 2 Sr kan de termijn van de TBS (afgezien van hier niet relevante uitzonderingen) door de rechter telkens met een jaar of met twee jaren worden verlengd, als de veiligheid van anderen, dan wel de algemene veiligheid van personen of goederen die verlenging eist.

6.2.2 In de onder 5.2.1 weergegeven wetsgeschiedenis komt naar voren dat in het wettelijk systeem van de verlenging van de TBS (met voorwaarden) door de Wet Aanpassingen tbs met voorwaarden geen verandering is aangebracht. Artikel 38d Sr is door die wet dan ook niet gewijzigd. Dit roept de vraag op of de wetgever ook voor de dadelijk uitvoerbare TBS met voorwaarden heeft willen vasthouden aan de regel dat een verlenging van deze strafrechtelijke maatregel pas kan plaatsvinden twee jaren nadat de rechterlijke uitspraak waarbij de maatregel is opgelegd, onherroepelijk is geworden. Een bevestigende beantwoording – dus als wordt uitgegaan van die regel – zou tot gevolg kunnen hebben dat de verlenging pas (aanzienlijk) later plaatsvindt dan twee jaren nadat deze strafrechtelijke maatregel is opgelegd. Uit de onder 5.2.1 weergegeven wetsgeschiedenis kan echter niet worden afgeleid dat de wetgever die mogelijke consequentie onder ogen heeft gezien.

6.2.3 Ook bevat de wetsgeschiedenis geen aanwijzingen dat de wetgever heeft beoogd om het wettelijk systeem zo in te richten dat de dadelijk uitvoerbaar verklaarde TBS (met voorwaarden) na twee jaren niet zou kunnen worden verlengd als de rechterlijke uitspraak waarbij deze maatregel is opgelegd, nog niet onherroepelijk is.

6.2.4 In aanmerking genomen dat de termijn van de dadelijk uitvoerbaar verklaarde TBS met voorwaarden al begint op het oogenblik waarop het bevel tot dadelijke uitvoerbaarheid van de TBS met voorwaarden ingaat en dat vanaf dat moment het toezicht op de verdachte – welk toezicht wordt beschouwd als “een cruciaal element” van de TBS met voorwaarden – kan worden uitgeoefend, terwijl uit artikel 38d Sr kan worden afgeleid dat de wetgever de duur van de TBS heeft willen beperken tot twee jaren met de mogelijkheid van aansluitende verlenging, brengt een redelijke wetsuitleg mee dat de termijn van de nog niet onherroepelijke, dadelijk uitvoerbaar verklaarde TBS (met voorwaarden) twee jaren na het begin van die termijn kan worden verlengd overeenkomstig artikel 38d lid 2 Sr.

Dadelijk uitvoerbare TBS met voorwaarden en hoger beroep tegen de uitspraak waarbij deze is opgelegd; toepassing van artikel 6:6:6 Sv

6.3.1 Als het gerechtshof in het hoger beroep in de onderliggende strafzaak binnen de eerste termijn van twee jaren een dadelijk uitvoerbare TBS met voorwaarden oplegt (al dan niet door het vonnis van de rechtbank te bevestigen), geldt die TBS op grond van artikel 38d lid 1 Sr voor de tijd van twee jaren vanaf de datum van het arrest van het hof. In dat geval kan een (afzonderlijke beslissing op een) vordering tot verlenging van de TBS achterwege blijven

omdat de rechterlijke toets die plaatsvindt bij een verlengingsbeslissing kan worden geacht te hebben plaatsgevonden in de onderliggende strafzaak. Als het gerechtshof in zo'n situatie TBS met voorwaarden oplegt maar niet de dadelijke uitvoerbaarheid daarvan beveelt, moet het toepassing geven aan artikel 6:6:6 Sv en dus het bevel tot dadelijke uitvoerbaarheid van de door de rechtbank opgelegde TBS met voorwaarden opheffen.

6.3.2 Als het gerechtshof in het hoger beroep in de onderliggende strafzaak een (al dan niet dadelijk uitvoerbaar te verklaren) TBS met voorwaarden oplegt, nadat de rechtbank in eerste aanleg ook al een TBS met voorwaarden had opgelegd die dadelijk uitvoerbaar is verklaard, moet bij de berekening van de totale duur van de TBS met voorwaarden – die op grond van artikel 38e lid 2 Sr (in beginsel) de duur van negen jaren niet te boven mag gaan – de periode worden meegerekend waarin de verdachte was onderworpen aan de in eerste aanleg opgelegde, dadelijk uitvoerbaar verklaarde TBS met voorwaarden.

6.3.3 Als in de onderliggende strafzaak door de rechter in eerste aanleg TBS met voorwaarden is opgelegd waarbij het bevel is gegeven dat deze dadelijk uitvoerbaar is, en deze uitspraak wordt in hoger beroep vernietigd, vloeit uit de onder 6.1.2 genoemde hoofdregel voort dat die vernietiging pas kracht van gewijsde verkrijgt vanaf het moment waarop zij onherroepelijk wordt. Dat brengt met zich dat de dadelijke uitvoerbaarheid van de TBS met voorwaarden doorloopt tot dat moment. Via artikel 6:6:6 Sv heeft de wetgever echter een voorziening in het leven geroepen die met zich brengt dat de dadelijke uitvoerbaarheid van de in eerste aanleg opgelegde TBS met voorwaarden kan worden opgeheven. Als de rechter in hoger beroep bij de vernietiging van de uitspraak van de rechtbank – welke vernietiging bijvoorbeeld aanleiding vindt in de omstandigheid dat de rechter in hoger beroep TBS met verpleging van overheidswege oplegt – ook die dadelijke uitvoerbaarheid wil beëindigen, zal hij daarom toepassing moeten geven aan artikel 6:6:6 Sv.

'Omzetting' van de niet-onherroepelijke, dadelijk uitvoerbare TBS met voorwaarden naar TBS met verpleging van overheidswege?

6.4.1 Artikel 6:6:10 lid 1, aanhef en onder e, Sv voorziet in de bevoegdheid van de rechter om tijdens de looptijd van de TBS te beslissen dat de terbeschikkinggestelde alsnog van overheidswege zal worden verpleegd als deze een gestelde voorwaarde niet heeft nageleefd of anderszins het belang van de veiligheid van anderen dan wel de algemene veiligheid van personen of goederen dat eist. Bij die beslissing moet de rechter de bepalingen van de tweede afdeling van titel IIA ("Maatregelen") van het eerste boek van het Wetboek van Strafrecht in acht nemen.

6.4.2 Artikel 6:6:10 lid 1 Sv voorziet niet in de mogelijkheid om zo'n beslissing te nemen zolang de TBS met voorwaarden nog niet onherroepelijk is opgelegd. Ook de bepalingen van de tweede afdeling van titel IIA van het eerste boek van het Wetboek van Strafrecht voorzien daarin niet, en enige andere wettelijke bepaling evenmin. De wetsgeschiedenis bevat ook geen aanwijzingen dat de wetgever heeft beoogd zo'n 'omzetting' van een niet-

onherroepelijke, dadelijk uitvoerbare TBS met voorwaarden naar een TBS met verpleging van overheidswege mogelijk te maken. In dit verband is van belang dat uit de onder 5.2.2 weergegeven wetsgeschiedenis over de vrijheidsbeperkende maatregel naar voren komt dat volgens de wetgever de figuur van dadelijke uitvoerbaarheid slechts past bij maatregelen die “beperkt van karakter” zijn en waarbij aan directe uitvoerbaarheid niet “zodanige nadelen en onomkeerbare gevolgen” kleven dat hiertoe niet kan worden overgegaan. Anders dan de TBS met voorwaarden kan de TBS met verpleging van overheidswege niet als zo’n beperkte maatregel worden beschouwd. Dat volgt ook uit de onder 5.2.1 weergegeven wetsgeschiedenis, waarin de TBS met voorwaarden wordt gezien als “een lichtere variant op de tbs met dwangverpleging”, en waarin erop wordt gewezen dat bij TBS met voorwaarden instemming van de verdachte nodig is en dat de TBS met voorwaarden “doorgaans een ruimere bewegingsvrijheid” met zich brengt dan TBS met verpleging van overheidswege.

6.4.3 In het licht van wat onder 6.1.2, 6.1.3, 6.1.4 en 6.4.2 is overwogen, bestaat niet de mogelijkheid om de niet onherroepelijk opgelegde, dadelijk uitvoerbare TBS met voorwaarden ‘om te zetten’ in een TBS met verpleging van overheidswege, en ook niet de mogelijkheid om in dat stadium toepassing te geven aan artikel 6:6:10a Sv, artikel 6:6:20 Sv of artikel 6:6:21 Sv. Daarbij merkt de Hoge Raad op dat – mede omdat de maximale duur van de TBS met verpleging van overheidswege in veel gevallen ten tijde van de oplegging ervan of ‘omzetting’ daarin niet precies vaststaat (vgl. artikel 38e Sr) – zo’n ‘omzetting’ een ingrijpender karakter heeft dan de ‘omzetting’ zoals deze aan de orde kan zijn bij de voorwaardelijke veroordeling en de vrijheidsbeperkende maatregel in de onder 5.3.1 en 5.3.2 bedoelde gevallen. Verder neemt de Hoge Raad in aanmerking dat in de rechtspraak van het Europees hof voor de rechten van de mens (hierna: EHRM) over artikel 5 lid 1 EVRM tot uitdrukking komt dat de betreffende vrijheidsontneming “must first of all be “lawful”, including the observance of a procedure prescribed by law”.

Schorsing van de voorlopige hechtenis bij oplegging van een dadelijk uitvoerbare TBS met voorwaarden

6.5 Opmerking verdient nog het volgende. De rechter die TBS met voorwaarden oplegt en daarbij beveelt dat deze dadelijk uitvoerbaar is, kan in voorkomende gevallen op grond van artikel 80 lid 1 Sv tegelijkertijd de schorsing van de voorlopige hechtenis bevelen. Artikel 82 lid 1 Sv voorziet in de bevoegdheid van de rechter om de opheffing van die schorsing te bevelen. Aanleiding voor de toepassing van die bevoegdheid kan zijn de in artikel 6:6:10 lid 1 Sv bedoelde situatie waarin de terbeschikkinggestelde verdachte een bij de TBS met voorwaarden gestelde voorwaarde niet heeft nageleefd, of anderszins het belang van de veiligheid van anderen dan wel de algemene veiligheid van personen of goederen de opheffing van de schorsing eist. Hierbij is van belang dat een bevel tot voorlopige hechtenis achterwege moet blijven of moet worden opgeheven als ernstig rekening moet worden gehouden met de mogelijkheid dat aan de verdachte in geval van veroordeling geen onvoorwaardelijke

vrijheidsstraf of tot vrijheidsbeneming strekkende maatregel zal worden opgelegd, dan wel dat hij bij tenuitvoerlegging van het bevel langere tijd van zijn vrijheid beroofd zou blijven dan de duur van de straf of maatregel (artikel 67a lid 3 Sv). De TBS met verpleging van overheidswege is zo'n tot vrijheidsbeneming strekkende maatregel.'

Jurisprudentie Penitentiare Kamer Hof Arnhem-Leeuwarden

Vordering tot omzetting TBS met voorwaarden in TBS met verpleging afgewezen; overbruggingsplaatsing in afwachting van plaatsing in FPK?

Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden 25 januari 2024

[ECLI:NL:GHARL:2024:845](#)

'Ten slotte overweegt het hof nog het volgende. Met de onderhavige beslissing tot afwijzing van de vordering van het openbaar ministerie eindigt de grondslag voor het verblijf van de terbeschikkinggestelde in [penitentiare inrichting], welk verblijf gebaseerd is op het bevel van de rechter-commissaris van 28 april 2023 tot de voorlopige verpleging van de terbeschikkinggestelde. De insteek is dat de terbeschikkinggestelde zo snel mogelijk wordt geplaatst in [FPK] (of een soortgelijke instelling). Op dit moment is echter nog niet bekend wanneer de terbeschikkinggestelde in die kliniek terecht kan, aangezien in forensische klinieken geen plekken worden vrijgehouden in afwachting van de rechterlijke beslissing die de basis kan vormen voor een opname waartoe een kliniek zich bereid heeft verklaard. Indien de terbeschikkinggestelde vanuit [penitentiare inrichting] niet onmiddellijk terecht kan in [FPK], wat een reële mogelijkheid is, is een zogenoemde overbruggingsplaatsing nodig in een andere kliniek. Ook voor overbruggingsplaatsingen geldt echter dat geen plekken worden vrijgehouden in afwachting van de rechterlijke beslissing die daarvoor de basis kan vormen. Dit brengt mee dat het hof op dit moment niet de zekerheid heeft dat de terbeschikkinggestelde na zijn ontslag uit [penitentiare inrichting] onmiddellijk terecht kan in de beoogde kliniek dan wel voor een overbruggingsplaatsing kan worden opgenomen in een andere kliniek.

Het hof heeft de optie overwogen om deze beslissing aan te houden tot de datum waarop, gegeven de huidige wachtlijst, naar verwachting een plek zal vrijkomen in [FPK]. Dit om te bewerkstelligen dat de terbeschikkinggestelde vanuit [penitentiare inrichting] direct in [FPK] kan worden geplaatst. Het hof ziet daar echter van af, omdat (zoals eerder overwogen) een dergelijke plek niet voor de terbeschikkinggestelde kan worden gereserveerd en er een reële kans bestaat dat een mogelijk vrijgekomen plek op het moment van voortzetting van de behandeling van de zaak niet meer beschikbaar is.'

Aanvangsdatum gemaximeerde TBS met verpleging (na bevel tot voorlopige verpleging)

Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden 8 februari 2024

[ECLI:NL:GHARL:2024:1230](#)

‘De voorliggende vraag is op welke datum de onderhavige terbeschikkingstelling met verpleging (waarvan de duur is gemaximeerd tot vier jaren) is aangevangen. In een geval als het onderhavige, waarin de beslissing dat de terbeschikkinggestelde alsnog van overheidswege zal worden verpleegd is voorafgegaan door een bevel van de rechter-commissaris tot de voorlopige verpleging van de terbeschikkinggestelde, geldt als aanvangsdatum van de terbeschikkingstelling met verpleging van overheidswege de dag waarop de vrijheidsbeneming op grond van het bevel van de rechter-commissaris tot voorlopige verpleging is begonnen (vgl. gerechtshof Arnhem-Leeuwarden 7 april 2022, [ECLI:NL:GHARL:2022:2928](#)). In dit geval is dat 2 september 2021.

Het voorgaande brengt mee dat de terbeschikkingstelling van rechtswege zal eindigen na ommekomst van vier jaren, te rekenen vanaf 2 september 2021, tenzij zich een geval voordoet waarin de termijn van de terbeschikkingstelling niet loopt als bedoeld in artikel 6:1:19 Sv.

Duur van de verlenging van de terbeschikkingstelling

Het hof heeft als uitgangspunt dat de terbeschikkingstelling verlengd dient te worden met een termijn van twee jaren wanneer aannemelijk is geworden dat de behandeling en resocialisatie van de terbeschikkinggestelde in het bestaande juridische kader meer tijd in beslag zal nemen dan de tijd die resteert bij een verlenging van de terbeschikkingstelling met een termijn van een jaar. Het hof ziet in dit geval geen aanleiding om van dit uitgangspunt af te wijken. Hierbij neemt het hof in aanmerking dat uit de adviezen en informatie van de kliniek blijkt dat de kliniek zich bewust is van de resterende termijn van de terbeschikkingstelling.’

Verlenging TBS met 1 jaar in verband wenselijkheid met zorgconferentie

Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden 14 maart 2024

[ECLI:NL:GHARL:2024:2503](#)

‘Op dit moment zijn de vervolgstappen voor de terbeschikkinggestelde onzeker en gelet op de inmiddels lange duur van de terbeschikkingstelling is het raadzaam dat de mogelijkheden met betrekking tot het vervolgtraject nader worden onderzocht. Het hof acht het daarom, met de raadsman en de advocaat-generaal, wenselijk dat een zorgconferentie zal plaatsvinden, waarbij niet alleen wordt gelet op de verslavingsproblematiek van de terbeschikkinggestelde, maar ook uitdrukkelijk rekening zal worden gehouden met zijn licht verstandelijke beperking. Het hof merkt op dat ook bij gelegenheid van de volgende verlengingsprocedure de situatie op basis van de dan beschikbare (aanvullende) informatie zal worden beoordeeld. Aan de beslissing tot verlenging van de maatregel met één jaar mag de terbeschikkinggestelde niet de verwachting ontlenen dat de verpleging van overheidswege na afloop van dat jaar

(voorwaardelijk) zal worden beëindigd, dan wel dat de terbeschikkingstelling dan opnieuw met slechts één jaar zal worden verlengd.'

Wijziging voorwaarde die betrekking heeft op een time-out-opname

Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden 16 mei 2024

[ECLI:NL:GHARL:2024:4902](#)

'Voorts zal het hof met betrekking tot een time-out-plaatsing zijn beslissing van 15 december 2022, [ECLI:NL:GHARL:2022:10739](#), volgen, in die zin dat de voorwaarde van een klinische time-outopname wordt geschrapt en wordt vervangen door een mogelijkheid tot time-out-plaatsing in de forensisch klinische zorg op vrijwillige basis. Voor een onvrijwillige time-out-plaatsing biedt artikel 6:6:10a van het Wetboek van Strafvordering geen grondslag.'

Verlenging TBS met 1 jaar om doelmatigheidsredenen

Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden 30 mei 2024

[ECLI:NL:GHARL:2024:5179](#)

'Op de zitting van 30 mei 2024 bleek dat een nieuw verlengingsadvies en nieuwe rapportages van externe rapporteurs waren uitgebracht. Over deze stukken beschikte het hof niet. Uit hetgeen de deskundige heeft naar voren gebracht leidt het hof af dat de kliniek een nieuw twee sporen beleid wil volgen, maar ook dat de externe rapporteurs kennelijk niet eenduidig hebben geadviseerd. Deze nieuwe informatie is relevant voor de voortgang van het behandeltraject. Aanhouding van de zaak voor het opvragen van deze stukken zou leiden tot verdere vertraging van de procedure bij het hof. Het eerste verlengingsjaar zou al voorbij zijn voordat de zaak opnieuw op een zitting van het hof kan worden behandeld. Gelet hierop ziet het hof redenen van doelmatigheid om de terbeschikkingstelling in dit geval met slechts één jaar te verlengen. Dat heeft mede tot gevolg dat op betrekkelijk korte termijn de verlenging van de terbeschikkingstelling aan de rechtbank kan worden voorgelegd. De rechtbank kan alsdan beslissen op die nieuwe vordering met inachtneming van alle (nieuwe) stukken.'

Vasculaire dementie wordt als risicoverlagende omstandigheid beschouwd

Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden 13 juni 2024

[ECLI:NL:GHARL:2024:5178](#)

'Bij de terbeschikkinggestelde is – naast voornoemde stoornis – vasculaire dementie geconstateerd. Volgens de kliniek beïnvloedt de huidige cognitieve achteruitgang zijn vermogen tot het leggen van contacten en het aannemen van de docerende rol die hij geneigd was aan te nemen. Dit wordt als risicoverlagend beschouwd. De kliniek zoekt een geschikte

vervolgplek voor de terbeschikkinggestelde waar hij voldoende zorg kan krijgen op basis van zijn fysieke en mentale gesteldheid. De huidige maatregel speelt hierbij een complicerende factor. De reclassering zal bij de resocialisering van de terbeschikkinggestelde worden betrokken.

In de (verwachte) cognitieve achteruitgang van de terbeschikkinggestelde en de gevolgen daarvan voor het recidiverisico en gelet op de moeilijkheden voor het vinden van een geschikte vervolgvoorziening, ziet het hof aanleiding de terbeschikkingstelling te verlengen met één jaar in plaats van twee jaren.'

Dadelijk uitvoerbaar verklaarde TBS geen grondslag meer voor omzettingvordering

Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden 20 juni 2024

[ECLI:NL:GHARL:2024:4896](#)

'De rechtbank Noord-Nederland heeft bij vonnis van 21 maart 2023 een terbeschikkingstelling met voorwaarden opgelegd en deze terbeschikkingstelling dadelijk uitvoerbaar verklaard. De strafkamer van dit hof heeft dit vonnis bij arrest van 4 april 2024 vernietigd, maar wel opnieuw een dadelijk uitvoerbaar verklaarde terbeschikkingstelling met voorwaarden opgelegd. Dit arrest is inmiddels onherroepelijk geworden. Het hof heeft daarbij de dadelijke uitvoerbaarheid van de terbeschikkingstelling met voorwaarden die door de rechtbank was opgelegd niet opgeheven op grond van artikel 6:6:6 Sv. Desondanks is deze kamer van het hof van oordeel dat een redelijke wetsuitleg van artikel 38 leden 1 en 6 Sr meebrengt dat het door het hof opgelegde en dadelijk uitvoerbaar verklaarde terbeschikkingstelling met voorwaarden in de plaats is getreden van de door de rechtbank dadelijk uitvoerbaar verklaarde terbeschikkingstelling met voorwaarden, zodat heeft te gelden dat de door het hof opgelegde maatregel terugwerkt tot 21 maart 2023. Gelet hierop is deze kamer van het hof van oordeel dat er geen grondslag meer is voor de vordering van de officier van justitie bij de omzettingvordering, die immers was gebaseerd op een maatregel die inmiddels geen rechtskracht meer heeft. Dit leidt in onderhavige zaak ertoe dat de beslissing van de rechtbank van 21 juli 2023 zal worden vernietigd en de officier van justitie alsnog niet-ontvankelijk wordt verklaard in de vordering tot alsnog verplegen van overheidswege.'

Verlenging TBS met 1 jaar in verband met 4-jaarsrapportage

Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden 4 juli 2024

[ECLI:NL:GHARL:2024:4921](#)

'Op grond van het advies van FPC [naam] en wat verder naar voren is gekomen op de terechtzitting is het hof van oordeel dat een verlenging van de maatregel met een termijn van twee jaar in beginsel is aangewezen.

Bij een verlenging met die termijn zal echter de totale duur van de terbeschikkingstelling met bevel tot verpleging van overheidswege de periode van vier jaar, bedoeld in artikel 6:6:12, derde lid, Sv te boven gaan. De officier van justitie heeft echter bij zijn verlengingsvordering niet de ingevolge dat artikel voor een verlenging met twee jaar vereiste Pro Justitia-rapportages van twee externe gedragsdeskundigen overgelegd.

Gelet hierop zal het hof -en daarom louter op formele gronden- de beslissing waarvan beroep vernietigen en de maatregel verlengen met één jaar, waarbij het hof er vanuit gaat dat in het kader van een volgende verlengingsvordering overeenkomstig artikel 6:6:12, derde lid, Sv een recent opgemaakt advies van twee gedragsdeskundigen van verschillende disciplines, waaronder een psychiater, wordt opgemaakt en overgelegd.'

Alsnog verpleging van overheidswege? Verlenging TBS-voorwaarden

Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden 12 september 2024

[ECLI:NL:GHARL:2024:5793](#)

De TBS-gestelde had een aantal voorwaarden overtreden waardoor diens gedrag vooral veel gedoe met zich bracht. Het hof oordeelde echter dat omzetting (nog) niet aan de orde is, aangezien het belang van de veiligheid van anderen dan wel de algemene veiligheid van personen of goederen als bedoeld in art. 6:6:10 lid 1 Sv geen beslissing eist tot omzetting. (...)

'Ontvankelijkheid openbaar ministerie

Het hof heeft kennisgenomen van een vordering tot cassatie in het belang der wet van 18 juni 2024 ([ECLI:NL:PHR:2024:656](#)). Op die vordering heeft de Hoge Raad nog niet beslist en bij die stand van zaken zal het hof de eerder in de rechtspraak van de penitentiaire kamer ingeslagen weg waarbij het tijdstip waarop de dadelijke uitvoerbaarheid een aanvang heeft genomen bepalend is voor de berekening van de periode waarbinnen de vordering moet worden ingediend vooralsnog blijven volgen.

Het hof gaat ervan uit dat de aan de terbeschikkinggestelde opgelegde en dadelijk uitvoerbaar verklaarde terbeschikkingstelling met voorwaarden is ingegaan op 10 maart 2022. Er is niet gebleken van een reden voor opschorting van de tenuitvoerlegging van de terbeschikkingstelling. De vordering tot verlenging van de terbeschikkingstelling is in dit geval ingediend op 29 januari 2024 en daarmee binnen de termijn als bedoeld in art. 6.6.11 lid 1 Sv. Het hof is daarom van oordeel dat het openbaar ministerie ontvankelijk is in de vordering tot verlenging van de terbeschikkingstelling.'

Jurisprudentie rechtbanken en hoven met betrekking tot oplegging van de TBS-maatregel

Oplegging TBS; causaliteit tussen de stoornis en het delict vereist?

Rechtbank Zeeland-West-Brabant 8 mei 2024

[ECLI:NL:RBZWB:2024:3033](#)

‘Verdachte wordt veroordeeld voor feiten waarop meer dan vier jaar gevangenisstraf staat, de rechtbank heeft (in navolging van de deskundigen) vastgesteld dat verdachte ten tijde van het plegen van de feiten aan een psychische stoornis leed (namelijk een stoornis in drugsgebruik plus een sterk vermoeden van een persoonlijkheidsstoornis) en er is sprake van gevaar voor personen.

Hiermee is voldaan aan de wettelijke vereisten voor het opleggen van tbs. Anders dan de raadsman suggereert is causaliteit tussen de stoornis en het delict geen vereiste daarvoor, zo blijkt uit vaste jurisprudentie. Dat de deskundigen, door de beperkingen van het onderzoek, geen verband hebben kunnen vaststellen staat daaraan dan ook niet in de weg.’

Ontbreken van een rechtmatige verblijfsstatus beletsel voor oplegging van TBS?

Rechtbank Noord-Nederland 16 juli 2024

[ECLI:NL:RBNNE:2024:2640](#)

‘De rechtbank constateert dat het ontbreken van een rechtmatige verblijfsstatus geen beletsel vormt voor oplegging van de maatregel tot terbeschikkingstelling. Bij oplegging van de maatregel gaat het om de vraag of de persoon van verdachte een gevaar vormt voor (met name) de veiligheid van anderen in de samenleving in het algemeen, dus niet alleen de Nederlandse. Uit de brief namens de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid d.d. 6 juni 2024 volgt dat er verschillende manieren van repatriëring naar het land van herkomst zijn: overdracht van tenuitvoerlegging van de maatregel tot terbeschikkingstelling, hetgeen nog nooit is voorgekomen in het geval van [land], en - meer voor de hand liggend - repatriëring na behandeling in Nederland. Voor een succesvolle behandeling is het praktiseren van verloven van groot belang, hetgeen mogelijk is op grond van de Verlofregeling TBS. De minister kan de maatregel beëindigen ten behoeve van repatriëring op grond van artikel 6:2:18 Sv of de rechtbank kan de maatregel voorwaardelijk beëindigen met als enige voorwaarde dat de vreemdeling Nederland verlaat en niet naar Nederland terugkeert (artikel 6:6:10b Sv). Uit de genoemde brief volgt dat er in het verleden repatriëringen zijn geweest van vreemdelingen naar [land] in het kader van een (voorwaardelijke) beëindiging van de maatregel. Voor een succesvolle repatriëring is blijkens de brief voorts de medewerking van de vreemdeling van groot belang. Verdachte heeft ter terechtzitting verklaard dat hij terug zou willen keren naar [land].’

Jurisprudentie rechtbanken over verlenging van de maatregel

Afwijzing vordering verlenging voorwaardelijk beëindigde TBS

Rechtbank Noord-Nederland 11 juli 2024

(ongepubliceerd)

‘De rechtbank stelt voorop dat op grond van art. 38d, tweede lid, Sr de TBS alleen verlengd kan worden indien de veiligheid van anderen dan wel de algemene veiligheid van personen of goederen die verlenging eist.

De rechtbank is van oordeel dat niet langer is voldaan aan voornoemd vereiste. Gelet op het feit dat veroordeelde heeft geweigerd te praten met zowel de reclassering als de psychiater beschikt de rechtbank niet over recente adviezen die iets zeggen over het gevaar op herhaling bij verdachte. Het meest recente inhoudelijke advies waarover de rechtbank beschikt, is de rapportage van de Rooyse Wissel d.d. 5 juni 2023. Uit deze rapportage volgt dat de kans op herhaling bij beëindiging van de maatregel op laag tot matig wordt ingeschat en dat slechts bij een lange aanloop van opbouwende spanningen door overvraging en sociale druk een impulsdoorbraak zou kunnen ontstaan. Dit zou met name kunnen spelen als veroordeelde weer een relatie krijgt, terwijl veroordeelde op dit moment geen relatie heeft en zelf heeft aangegeven dat hij een relatie onwenselijk vindt. Het bovenstaande is naar het oordeel van de rechtbank onvoldoende om te komen tot het oordeel dat de veiligheid van anderen dan wel de algemene veiligheid van personen of goederen verlenging van de TBS eist. Dit betekent dat voor verlenging van de TBS geen grond is.

Op grond van art. 6:2:17, eerste lid, Sv, kan beëindiging van de TBS niet eerder plaatsvinden dan nadat de verpleging van overheidswege gedurende minimaal één jaar voorwaardelijk is beëindigd. De rechtbank overweegt hieromtrent als volgt. Zoals hiervoor is overwogen heeft het gerechtshof Arnhem-Leeuwarden in zijn beslissing van 30 mei 2024 de bijzondere voorwaarden gewijzigd die aan de voorwaardelijke beëindiging van de dwangverpleging zijn gekoppeld, in die zin dat alleen de meldplicht bij de reclassering en de identificatieplicht als voorwaarden zijn blijven bestaan. Gebleken is dat aan deze (minimale) voorwaarden in de praktijk op geen enkele manier uitvoering wordt gegeven terwijl niet gebleken is dat dit tot onverantwoorde situaties heeft geleid. Ook worden hieraan door justitie geen consequenties verbonden. Integendeel. De reclassering heeft in het verlengingsadvies van 13 juni 2024 verzocht om de feitelijk enige overgebleven bijzondere voorwaarde, de meldplicht bij de reclassering, te laten vervallen als overgaat tot een verlenging van de maatregel. Nu de rechtbank vaststelt dat niet voldaan is aan het gevaarscriterium en de nog te kunnen stellen voorwaarden bij een eventuele verlenging van de TBS feitelijk niet uitvoerbaar zijn en niet gebleken is dat dit tot problemen rondom het gedrag van de veroordeelde leidt, is de

rechtbank van oordeel dat een verlenging van de TBS thans geen enkel redelijk doel dient. De vordering van de officier van justitie zal daarom worden afgewezen.'

Geen geschikte behandelplaats voor vrouwelijke TBS-gestelde met (psycho-)geriatrische problematiek; verlenging met 1 jaar

Rechtbank Gelderland 18 oktober 2024

[ECLI:NL:RBGEL:2024:7942](#)

'Uit de adviezen en uit de ter terechtzitting door de deskundige gegeven toelichting, blijkt dat de risicobepalende stoornissen nog aanwezig zijn en het recidiverisico hoog is bij directe beëindiging van de maatregel. Aan de voorwaarden voor verlenging van de maatregel is daarmee voldaan. Verder is gebleken dat de behandeling van betrokkene op dit moment niet goed van de grond komt vanwege de symptomen die op de voorgrond staan. De setting waar betrokkene verblijft speelt daarbij een rol: betrokkene zit momenteel niet op de juiste plek. Het heeft de voorkeur van de kliniek een behandelsetting te vinden waarbij de omstandigheden meer gericht zijn op behandeling van persoonlijkheidsaspecten en trauma. Daarbij spelen haar vrouw-zijn en de geriatrie een belangrijke rol. De mogelijkheden voor een dergelijke behandelsetting zijn echter zeer beperkt en momenteel kan betrokkene nergens anders heen. Er is op dit moment dan ook eerder sprake van achteruitgang dan van vooruitgang, zo luidde de conclusie van de deskundige ter zitting. De verwachting is niet dat hierin verandering zal optreden binnen een jaar. Dit is niet zozeer te wijten aan betrokkene maar – zoals hierboven al aangestipt – aan een gebrek aan een bij haar problematiek passende setting. Hoewel op grond van de geldende jurisprudentie verlenging met twee jaar is aangewezen, zal de rechtbank de maatregel in dit geval met één jaar verlengen, om – ook in meer algemene zin – aandacht te vragen voor de urgentie van het realiseren van een plek voor tbs-gestelden met (psycho-)geriatrische problematiek en voor geschikte, als veilig ervaren, behandelplaatsen voor vrouwen. Verlenging met één jaar houdt daarnaast de mogelijkheid open dat bij het wellicht toch vinden van een geschikte plaats in de komende periode, kan worden aangepast naar een andere titel waaronder die behandeling kan plaatsvinden indien dat nodig en mogelijk mocht zijn.

Gelet op het voorgaande is de rechtbank van oordeel dat de veiligheid van anderen en de algemene veiligheid van personen de verlenging van de maatregel vereist. De maatregel zal worden verlengd met een periode van één jaar.'

Wachlijstproblematiek; verlenging maatregel (betrokkene verblijft als passant in PPC)

Rechtbank Rotterdam 25 oktober 2024

[ECLI:NL:RBROT:2024:11655](#)

'De rechtbank stelt vast dat de ter beschikking gestelde op dit moment vrijwillig de hem voorgeschreven medicatie gebruikt, minder achterdochtig is en in het PPC de afgelopen maanden beter lijkt te functioneren; er is geen sprake geweest van nieuwe (gewelds)incidenten. Dit neemt niet weg dat het eerder onder voorwaarden ingezette behandeltraject inmiddels een jaar stilligt na omzetting van de tbs-maatregel en het afgeven van een bevel tot dwangverpleging. De ter beschikking gestelde verblijft als passant in het PPC en kan, zo heeft de officier van justitie ter zitting meegedeeld, naar verwachting niet eerder dan in het voorjaar van 2025 worden opgenomen in de instelling.

De rechtbank acht verlenging van de maatregel onder de geschetste omstandigheden noodzakelijk en zal het verzoek tot opheffing van de terbeschikkingstelling afwijzen. In een eerdere uitspraak van de rechtbank Rotterdam (ECLI:NL:RBROT:2023:12341) zijn opmerkingen gemaakt over de wachtlijstproblematiek binnen de tbs-sector, die een landelijk probleem vormt en samenhangt met een tekort aan opnamecapaciteit en aan personeel om opgelegde tbs-behandelingen feitelijk vorm te geven. De rechtbank begrijpt dat deze problemen zich structureel niet op korte termijn laten oplossen en is ook ambtshalve bekend met initiatieven vanuit het ministerie om de wachtlijsten terug te dringen. Niettemin kan de fors oplopende wachttijd in een zaak als deze wel een rol spelen bij de beoordeling van de verlengingsvordering en ook reden zijn om actief naar verantwoorde alternatieven te zoeken voor een doorstart van de behandeling. Een heldere communicatie over de geschatte wachttijd met de rechtbank, maar ook met de ter beschikking gestelde zelf, is bij deze beoordeling dan ook essentieel.

De rechtbank stelt ook in deze zaak vast dat de stagnatie van het behandeltraject, naar het zich laat aanzien gevolgd door een wachttijd van bijna anderhalf jaar als passant in detentie, veel vergt van de ter beschikking gestelde – die zijn gevangenisstraf immers reeds eerder heeft uitgezeten – en begrijpelijk ook tot frustraties leidt. Financiële genoegdoening biedt hierbij uiteindelijk geen soelaas. De rechtbank vraagt opnieuw aandacht voor de door het ministerie gehanteerde rekenmethode bij bepaling van de wachttijd, die pas begint te lopen nadat (eventueel in hoger beroep) onherroepelijk op de omzetting van de tbs-maatregel is beslist – in casu vanaf het moment van intrekking van het hoger beroep. De rechtbank acht deze werkwijze en de nog eens extra oplopende wachttijd hierdoor, binnen de context van een reeds moeizaam verlopende behandeling niet wenselijk. Zij bepleit daarom opnieuw een nadere differentiatie ten aanzien van de wachttijd voor verschillende groepen tbs-gestelden. Hoewel de rechtbank tegen deze achtergrond en met de officier van justitie en de instelling verwacht dat het verdere behandeltraject nog zeker meer dan twee jaar in beslag zal nemen, zal zij de tbs-maatregel verlengen met één jaar, om volgend jaar met een inhoudelijk advies vanuit de instelling de verder te volgen koers ook op zitting met alle betrokkenen te kunnen bespreken. Nu eerder mogelijkheden werden gezien voor oplegging van een voorwaardelijk behandelkader en de ter beschikking gestelde binnen de thans geboden structuur en met het gebruik van medicatie beter functioneert, kunnen ook de mogelijkheden om de behandeling/

resocialisatie na verloop van tijd opnieuw onder voorwaarden voort te zetten, daarbij onderwerp zijn van gesprek. Voor een concrete opdracht tot nader onderzoek door de reclassering ziet de rechtbank op dit moment geen aanknopingspunten, zodat het subsidiaire verzoek van de raadsman om daartoe op voorhand een beslissing te nemen, zal worden afgewezen.'

Verlenging voorwaardelijke beëindiging van de verpleging?

Rechtbank Noord-Nederland 29 oktober 2024

[ECLI:NL:RBNNE:2024:4556](#)

'De rechtbank is van oordeel dat voldoende aannemelijk is geworden dat het recidiverisico na het beëindigen van de terbeschikkingstelling op dit moment zodanig laag is, dat niet langer kan worden gezegd dat de veiligheid van anderen, dan wel de veiligheid van personen verdere verlenging van de terbeschikkingstelling eist. Alleen al om die reden wordt niet voldaan aan het in artikel 38d, tweede lid, Sv genoemde vereiste voor verlenging van de terbeschikkingstelling en zou de terbeschikkingstelling beëindigd moeten worden. Niettemin bepaalt artikel 6:2:17, eerste lid, Sv dat beëindiging van de maatregel van terbeschikkingstelling met bevel tot verpleging van overheidswege niet plaats vindt dan nadat de verpleging van overheidswege gedurende minimaal een jaar voorwaardelijk beëindigd is geweest.

Uit de kamerstukken blijkt dat het bepaalde in artikel 6:2:17 eerste lid Sv zijn oorsprong vindt in de gedachte dat het onwenselijk is dat een tbs-maatregel zonder enige vorm van begeleiding (en mogelijk contrair aan adviezen van deskundigen) wordt beëindigd. Een dergelijke abrupte terugkeer in de maatschappij zou het recidive risico kunnen vergroten. Wanneer aan de beëindiging van de tbs voorwaarden worden verbonden, zodat de reclassering en het forensisch psychiatrisch centrum maximaal toezicht kunnen houden, vindt de terugkeer van de tbs-gestelde geleidelijke en met meer waarborgen omkleed plaats. (*Kamerstukken II 2010/11, 32337, nr. 7, p. 2*)

De rechtbank is bekend met de rechtspraak van het gerechtshof Arnhem -Leeuwarden (vgl. ECLI:NL:GHARL:2022:5665) waarin aangegeven is dat niettegenstaande de conclusie dat niet meer is voldaan aan het bepaalde in artikel 38d, tweede lid, Sr, de voorwaardelijke beëindiging minimaal een jaar dient te duren, zij het dat dan kan worden volstaan met voorwaarden die tot het minimum worden beperkt.

De rechtbank ziet aanleiding om in dit geval deze rechtspraak niet toe te passen. Veroordeelde verblijft sinds juli 2023 (en dus al langer dan een jaar) in een eigen woning in de stad Groningen en op het moment van de uitspraak zal de dwangverpleging reeds ongeveer 9 maanden zijn beëindigd. In lijn met voornoemde kamerstukken kan dus gesproken worden van een geleidelijke terugkeer in de maatschappij met een langdurig toezicht van de reclassering en het forensisch psychiatrische centrum. Hierin ziet de rechtbank aanleiding om in dit geval de

vordering tot verlenging van de maatregel af te wijzen, ook al heeft de voorwaardelijke beëindiging nog niet een volledig jaar geduurd.'

Diverse uitspraken

Maatregel artikel 38z Sr en gemaximeerde TBS

Rechtbank Oost-Brabant 14 mei 2024

[ECLI:NL:RBOBR:2024:2070](#)

'De rechtbank overweegt dat uit de rapportage van de psycholoog en haar toelichting ter zitting blijkt dat de erotomane waanstoornis moeilijk behandelbaar is. Het recidiverisico is dan, ook na afloop van de maatregel van terbeschikkingstelling, mogelijk onvoldoende teruggedrongen. Ter bescherming van het slachtoffer zal de rechtbank tevens een gedragsbeïnvloedende en vrijheidsbeperkende maatregel in de zin van artikel 38z van het Wetboek van Strafrecht opleggen.'

Passantenproblematiek (na omzetting TBS met voorwaarden in TBS met verpleging)

Rechtbank Gelderland 5 juli 2024

[ECLI:NL:RBGEL:2024:4282](#)

'Het eeuwige dilemma in TBS-land

Een dilemma waarop door de verdediging terecht is gewezen, is het volgende. Als de TBS met voorwaarden wordt omgezet in TBS met verpleging, zal betrokkene op de passantenwachthuis komen. Dat betreft TBS-gestelden die in een huis van bewaring wachten op plaatsing in een TBS-kliniek. Blijkens een brief van DIZ van 19 juni 2024 zijn er op dit moment 186 passanten die wachten op plaatsing; de wachttijd voor de geprefereerde [locatie 7] of [locatie 8] bedraagt ruwweg één tot twee jaar.

Dit is bepaald deprimerend te noemen, eens te meer nu het Europees Hof voor de Rechten van de Mens al vanaf 2004 de Nederlandse Staat meermalen heeft gewaarschuwd en veroordeeld vanwege deze wachttijden en de Hoge Raad heeft geoordeeld dat een wachttijd van vier maanden het maximum zou moeten zijn. Dit is ook de norm in de bestaande wet, neergelegd in artikel 6.3 Wet forensische zorg. Helaas lijkt de overheid het afgelopen decennium echter stelselmatig in gebreke te zijn gebleven om te voldoen aan deze zorgplicht door enerzijds aan te sturen op het bevorderen van TBS-opleggingen en anderzijds het niet in overeenstemming hiermee faciliteren van de daarvoor benodigde behandelplaatsen en ook en begeleidingsplaatsen voor de broodnodige doorstroming na de klinische behandeling, hoewel deskundigen al jarenlang waarschuwen dat het systeem dreigt vast te lopen.

Gevolg van dit alles

De rechtbank kan dit echter niet oplossen, zij kan enkel beslissen in individuele gevallen. In onderhavig geval komt de rechtbank tot de conclusie dat de verpleging van overheidswege onontkoombaar is. Het verloop van de maatregel tot nu toe was te ontwrichtend voor de betrokken instellingen en voor betrokkene zelf, om nogmaals een herkansing te wagen. Daarbij ziet de rechtbank wel degelijk onder ogen dat de problemen van afgelopen jaren meerdere en samengestelde oorzaken hebben, die zeker niet alle zijn toe te schrijven aan betrokkene. Maar het PBC-rapport en de daarop ter zitting gegeven toelichting maken duidelijk dat het ijzer nu heet is en nu moet worden gesmeed. Uiteindelijk gaat het bij de maatregel terbeschikkingstelling wel om de veiligheid van de samenleving.

Daarbij komt dat het, naar het zich laat aanzien, zeer twijfelachtig is of een FPK of FPA, na kennisname van het dossier, bereid zal zijn betrokkene op te nemen in het kader van een TBS met voorwaarden. De suggestie van de raadvrouw dat de minister desnoods maar gebruik moet maken van zijn aanwijzingsbevoegdheid, is in de praktijk helaas niet realistisch. Ook haar suggestie dat betrokkene ter overbrugging in een FPK of RIBW zou kunnen worden geplaatst, wordt door de deskundigen van het PBC niet onderschreven. Dat zou zelfs een averechts effect kunnen hebben.'

Ongemaximeerde TBS en GVM (art. 38z Sr)

Rechtbank Limburg 25 september 2024

[ECLI:NL:RBLIM:2024:6581](#)

'De rechtbank ziet geen aanleiding tot het opleggen van een gedragsbeïnvloedende en vrijheidsbeperkende maatregel aangezien aan de verdachte reeds de hierboven beschreven maatregel van terbeschikkingstelling met verpleging wordt opgelegd die, vanwege de aard van het misdrijf, niet gemaximeerd is. Dat impliceert dat beëindiging van de maatregel pas aan de orde is als het recidiverisico laag is. Daarbij kunnen er in het kader van een voorwaardelijke beëindiging van de terbeschikkingstelling met verpleging van overheidswege ook allerlei voorwaarden gesteld worden die het recidiverisico inperken. In dit geval is de rechtbank er niet op voorhand van overtuigd dat een verdere inperking van de bewegingsvrijheid van de verdachte ook na beëindiging van de terbeschikkingstellingsmaatregel noodzakelijk is. Daarbij speel mee dat blijkens de totstandkomingsgeschiedenis van artikel 38z van het Wetboek van Strafrecht deze maatregel slechts bedoeld is voor situaties waarin sprake is van zeer ernstige delicten, die diep ingrijpen in het leven van het slachtoffer en de maatschappelijke veiligheid aantasten. Voorbeelden hiervan zijn ernstige gewelds- of zedenmisdrijven. De rechtbank plaatst de onderhavige bewezen verklaarde brandstichting(en) niet in die orde van grootte, zeker niet nu er geen slachtoffers zijn.'

Jurisprudentie met betrekking tot de PIJ-maatregel

Dadelijke uitvoerbaarheid voorwaardelijk opgelegde PIJ-maatregel?

Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden 31 januari 2024

[ECLI:NL:GHARL:2024:788](#)

‘Het hof stelt vast dat het niet de bedoeling van de wetgever is geweest om het mogelijk te maken dat een voorwaardelijk opgelegde PIJ-maatregel dadelijk uitvoerbaar wordt verklaard. Weliswaar lijkt de letter van de wet dat wel mogelijk te maken, nu artikel 77za Sr (dadelijk uitvoerbaarverklaring) verwijst (via artikel 77z Sr) naar artikel 77x Sr, dat in lid 2 bepaalt dat een PIJ-maatregel voorwaardelijk opgelegd kan worden, maar in de wetsgeschiedenis over de dadelijke uitvoerbaarheid van artikel 77za Sr wordt alleen gesproken over ‘straffen’. In de Memorie van Toelichting bij de wijziging van de wet die de voorwaardelijke veroordeling regelt, wordt enkel gesproken over vrijheidsstraffen. Bij de bespreking van het jeugdstrafrecht wordt expliciet genoemd dat het dan gaat om een veroordeling tot voorwaardelijke jeugddetentie. In de Tweede Nota van wijziging wordt artikel 77za Sr voorgesteld als tegenhanger van artikel 14e Sr, dat voor volwassenen geldt. Artikel 14e Sr (dadelijke uitvoerbaarheid) verwijst naar artikel 14c Sr (de te stellen voorwaarden) dat weer verwijst naar artikel 14a Sr, dat enkel over straffen gaat, niet over maatregelen.

Met de invoering van artikel 77za Sr werd een aan artikel 14e Sr vergelijkbare voorziening voor jeugdigen beoogd, aldus voornoemde Nota. Hieruit volgt dat de wetgever niet beoogd heeft het ook mogelijk te maken om de voorwaardelijke PIJ-maatregel dadelijk uitvoerbaar te verklaren. Ook de Advocaat-Generaal bij de Hoge Raad concludeert vergelijkbaar in zijn conclusie van 28 juni 2022 in een cassatie in het belang der wet, betrekking hebbende op situaties waarin van dadelijke uitvoerbaarheid sprake kan zijn. Hij somt de limitatieve mogelijkheden tot dadelijke uitvoerbaarheid in het jeugdstrafrecht op en noemt daarbij de maatregel betreffende het gedrag van de jeugdige (77w, zesde lid, Sr) en de voorwaardelijke straf als bedoeld in artikel 77x, eerste lid, Sr. De PIJ-maatregel wordt enkel in het tweede lid van artikel 77x Sr genoemd.

Tenslotte is het hof gebleken dat er na de tenuitvoerlegging van de dadelijk uitvoerbare voorwaardelijke PIJ-maatregel hangende het hoger beroep tegen het vonnis in eerste aanleg in de onderhavige situatie uitvoeringsproblemen waren, waarbij verschillende instanties worstelden met de status van de PIJ-maatregel van verdachte op dat moment. Zo was het onduidelijk voor de JJI en de onderzoekers of verdachte hangende het hoger beroep al daadwerkelijk de maatregel PIJ had en in hoeverre de tijd die hij in dat kader geplaatst was in een JJI tot aftrek van de totale duur van de maatregel zou leiden. Dit leidde tot wetssystematische vragen, die de wet onbeantwoord laat. Ook om die reden is het aannemelijk dat de wetgever de gevolgen van een dadelijke uitvoerbaarheid in dergelijke situaties niet alleen niet heeft overzien, maar ook niet heeft bedoeld.

Dat betekent dat de voorwaarden bij de voorwaardelijke PIJ-maatregel van verdachte in eerste aanleg niet dadelijk uitvoerbaar verklaard hadden kunnen worden. Dat is wel gebeurd en heeft zelfs tot de tenuitvoerlegging ervan geleid. Daardoor is verdachte, terwijl de beslissing van de rechtbank nog niet onherroepelijk was, in een JJI geplaatst en is hem zijn vrijheid ontnomen, zonder dat er sprake was van een onderliggend bevel tot voorlopige hechtenis, dat immers bij vonnis van de rechtbank van 4 oktober 2022 was opgeheven.

In dat kader merkt het hof aanvullend op dat, zou de dadelijke uitvoerbaarheid van een voorwaardelijke PIJ-maatregel wel mogelijk zijn geweest, de rechter-commissaris de *voorlopige* tenuitvoerlegging ervan ook niet had kunnen bevelen, nu het vonnis in eerste aanleg nog niet onherroepelijk was. Het hof verwijst daarvoor naar een vergelijkbare situatie in het arrest van de Hoge Raad van 19 december 2017 waarin bepaald wordt (ten aanzien van een dadelijk uitvoerbaar verklaarde voorwaardelijke jeugddetentie) dat de toepassing van de voorlopige tenuitvoerlegging niet toegelaten is totdat de uitspraak waarbij de voorwaardelijke vrijheidsstraf is opgelegd, onherroepelijk is. De tenuitvoerlegging van de vrijheidsstraf berust dan immers op een voorlopig oordeel over de vraag of de voorwaarden zijn overtreden, terwijl de uitspraak waarbij die voorwaardelijke vrijheidsstraf is opgelegd, mogelijk in hoger beroep niet in stand blijft.

Ingangsdatum van de PIJ-maatregel

Het hof stelt vast dat verdachte, hoewel juridisch niet mogelijk, in feite wel een PIJ-maatregel heeft ondergaan en zal daarmee bij de beslissing rekening houden.

Op grond van artikel 77s lid 7 Sr wordt een PIJ-maatregel opgelegd voor de duur van drie jaren. De PIJ-maatregel kan vervolgens tot een maximum termijn van zeven jaren worden verlengd. Gelet op de gemaximeerde duur van de PIJ-maatregel en de omstandigheid dat maatregelen zich naar hun aard niet lenen voor de aftrek van enige tijd die verdachte in een eerder stadium in een JJI heeft doorgebracht, moet bepaald worden op welke wijze de tijd die verdachte in de JJI heeft doorgebracht op basis van (aanvankelijk) het bevel tot voorlopige tenuitvoerlegging verrekend moet worden. Hoewel de wetgever niets heeft geregeld omtrent de verrekening van deze periode, is het hof daartoe op grond van artikel 5, eerste lid, EVRM wel gehouden. Daarom dient de dag dat de vrijheidsbeneming is aangevangen op grond van het bevel tot voorlopige tenuitvoerlegging, als aanvangsdatum te worden genomen voor de berekening van de termijn van de gemaximeerde PIJ-maatregel. Het hof zal daarom bevelen dat de tijd die verdachte onderworpen is geweest aan de feitelijke tenuitvoerlegging van de voorwaardelijke PIJ-maatregel, bij de uitvoering van de door het hof opgelegde onvoorwaardelijke PIJ-maatregel in mindering zal worden gebracht.'

Rechtbank houdt bij straftoemeting rekening met eerder opgelegde PIJ-maatregel

Rechtbank Den Haag 25 juli 2024

[ECLI:NL:RBDHA:2024:11492](#)

Poging tot doodslag. Straf gelijk aan voorarrest (17 dagen) i.c. passend.

‘De rechtbank overweegt dat de aard en de ernst van de bewezenverklarde feiten, in combinatie met de justitiële documentatie van de verdachte, in beginsel de oplegging van een forse jeugddetentie zouden rechtvaardigen. De verdachte verblijft echter reeds in een justitiële jeugdinstelling in het kader van een eerder opgelegde en inmiddels onvoorwaardelijke PIJ-maatregel. Hoewel hij op de wachtlijst staat om te starten met behandeling, en deze nog niet is gestart, acht de rechtbank het met de raadsman zeer onwenselijk als de verdachte in afwachting van die behandeling, nog jeugddetentie zou moeten uitzitten. Het is van belang dat de nadruk komt te liggen op de behandeling van de verdachte, in het kader van de lopende PIJ-maatregel, zodat herhaling kan worden voorkomen. Bij de rechtbank bestaat de vrees dat het uitzitten van een jeugddetentie, zoals geëist door de officier van justitie, in verband met moeilijkheden in de executie en tekorten in de justitiële jeugdinstellingen ervoor zal zorgen dat de noodzakelijke behandeling van de verdachte in het kader van de PIJ-maatregel zal worden uitgesteld. De rechtbank acht dat niet in het belang van een zo gunstig mogelijke ontwikkeling van de verdachte en evenmin in het belang van de maatschappij. Gelet op het bovenstaande ziet de rechtbank aanleiding om de op te leggen jeugddetentie te beperken tot 17 dagen, te weten de tijd die de verdachte in voorarrest heeft doorgebracht.’

Oplegging PIJ-maatregel aan 13-jarige; terughoudendheid geboden

Rechtbank Amsterdam 26 juli 2024

[ECLI:NL:RBAMS:2024:4642](#)

‘Ingevolge artikel 77s Sr kan aan de verdachte bij wie ten tijde van het begaan van het misdrijf een gebrekkige ontwikkeling of ziekelijke stoornis van de geestesvermogens bestond een PIJ-maatregel worden opgelegd. Het feit waarvoor de maatregel wordt opgelegd, dient een misdrijf te zijn waarop naar de wettelijke omschrijving een gevangenisstraf van vier jaren of meer is gesteld, dan wel die behoort tot een van de feiten zoals genoemd in artikel 77s eerste lid onder a Sr. Aan die voorwaarden is in deze zaak voldaan.

Ook moet de veiligheid van anderen dan wel de algemene veiligheid van personen of goederen het opleggen van de maatregel eisen. Gelet op de aard en ernst van het bewezenverklarde en in aanmerking genomen wat de deskundigen hebben gerapporteerd over het recidiverisico, oordeelt de rechtbank dat ook aan deze voorwaarde is voldaan. Ten slotte moet de maatregel in het belang zijn van een zo gunstig mogelijke verdere ontwikkeling van [verdachte]. Anders dan de raadsman is de rechtbank van oordeel dat de vraag of de maatregel het belang van [verdachte] dient, uitgebreid door de deskundigen is toegelicht. De rechtbank overweegt als volgt.

Een PIJ-maatregel is een middel dat met grote terughoudendheid moet worden ingezet, zeker wanneer het gaat om een zeer jonge verdachte die niet eerder strafrechtelijk is veroordeeld.

Desondanks acht de rechtbank deze maatregel passend en noodzakelijk gelet op de aard en inhoud van het dossier en de persoon van [verdachte]. Uit de hiervoor genoemde rapportages en verklaringen van de deskundigen ter zitting blijkt het unanieme advies om aan [verdachte] een onvoorwaardelijke PIJ-maatregel op te leggen. [verdachte] heeft gezien zijn problematiek langdurig en intensief behandeling nodig om tot een positieve gedragsverandering te komen. In het civiele kader is de nodige behandeling nauwelijks tot niet van de grond gekomen, ook omdat [verdachte] vaak wegliep. [verdachte] heeft aangegeven de noodzaak van behandeling niet in te zien. Alleen al omdat [verdachte] niet openstaat voor behandeling en dit eerder in civiel kader niet is gelukt, acht de rechtbank een ambulante kader ontoereikend. Gelet op het risico op herhaling van strafbaar en agressief gedrag dat als hoog en onmiddellijk wordt ingeschat, vindt de rechtbank behandeling in een gesloten setting van een onvoorwaardelijke PIJ-maatregel passend en geboden. Tot slot leidt de rechtbank uit de adviezen af dat de behandeling naar verwachting veel tijd in beslag zal nemen. In het kader van een onvoorwaardelijke PIJ-maatregel is meer ruimte voor [verdachte] om de tijd te nemen die nodig is voor zijn behandeling teneinde een gezonde ontwikkeling richting volwassenheid na te streven.

Gelet op deze overwegingen, is de rechtbank van oordeel dat het opleggen van een onvoorwaardelijke PIJ-maatregel aan [verdachte] noodzakelijk is.

De rechtbank overweegt dat deze PIJ-maatregel wordt opgelegd ter zake van misdrijven die gericht zijn tegen of gevaar veroorzaken voor de onaantastbaarheid van het lichaam van een of meer personen. Dit betekent dat verlenging van de maatregel mogelijk is voor zover deze de duur van zeven jaar niet te boven gaat.'

Dadelijke uitvoerbaarheid voorwaardelijk opgelegde PIJ-maatregel

Rechtbank Midden-Nederland 10 september 2024

[ECLI:NL:RBMNE:2024:5626](#)

'[verdachte (voornaam)] heeft zich schuldig gemaakt aan een misdrijf dat is gericht tegen en gevaar veroorzaakt voor de onaantastbaarheid van het lichaam van een of meer personen. Gelet op bovengenoemde adviezen, is de rechtbank van oordeel dat er ernstig rekening mee moet worden gehouden dat [verdachte (voornaam)] opnieuw een dergelijk misdrijf zal begaan. Daarom zal zij bevelen dat de bijzondere voorwaarden die [verdachte (voornaam)] worden opgelegd en het toezicht door de reclassering, dadelijk uitvoerbaar zijn.

De rechtbank wijkt hiermee af van het arrest van het gerechtshof Arnhem-Leeuwarden van 31 januari 2024, waarin is overwogen dat het niet de bedoeling van de wetgever is geweest een voorwaardelijke PIJ-maatregel dadelijk uitvoerbaar te verklaren. De rechtbank ziet namelijk in de tekst van de wet, de bedoeling van de wetgever en in het doel van de voorwaardelijke PIJ-maatregel voldoende argumenten om wel over te gaan tot het dadelijk uitvoerbaar verklaren van de voorwaarden. Het doel van het dadelijk uitvoerbaar verklaren is

om te voorkomen dat een veroordeelde door het instellen van hoger beroep zich aan het toezicht van justitie onttrekt. De rechtbank vindt dat dit doel, en deze noodzaak, ook bestaat bij een voorwaardelijke PIJ-maatregel. Dat de voorwaardelijke PIJ-maatregel niet met zoveel woorden is genoemd in de kamerstukken 32 319, nr. 3. betekent niet zonder meer dat bedoeld is om deze uit te sluiten van de mogelijkheid uitvoerbaar bij voorraad te verklaren.'

Zie o.a. ook: Rechtbank Den Haag 18 juli 2024, [ECLI:NL:RBDHA:2024:11026](#); Rechtbank Gelderland 28 mei 2024, [ECLI:NL:RBGEL:2024:3525](#). Anders: Rechtbank Overijssel 20 maart 2024, [ECLI:NL:RBOVE:2024:1460](#).

Terugplaatsing tijdens voorwaardelijke beëindiging van de PIJ wegens overtreden algemene voorwaarde?

Rechtbank Midden-Nederland 29 oktober 2024

[ECLI:NL:RBMNE:2024:6278](#)

'Artikel 6:6:32 lid 3 sub c Sv bepaalt, voor zover hier van belang, dat indien veroordeelde zich tijdens de voorwaardelijke beëindiging van de maatregel zich niet heeft gedragen naar de aanwijzingen bedoeld in artikel 77t, eerste lid, onder b van het Sr, de terugplaatsing in een inrichting kan worden bevolen. Artikel 77t Sr bepaalt in lid 1 onder a dat aan de voorwaardelijke beëindiging van de maatregel van rechtswege de voorwaarde is verbonden dat veroordeelde zich niet schuldig maakt aan strafbare feiten. Onder b bepaalt voornoemd artikel, voor zover hier van belang, dat de veroordeelde moet meewerken aan het toezicht door de reclassering. Uit de wettekst van de genoemde artikelen volgt aldus dat terugplaatsing mogelijk is op grond van het niet meewerken aan het toezicht door de reclassering, dan wel het zich niet houden aan de aanwijzingen van de reclassering. De wet bepaalt niet uitdrukkelijk dat terugplaatsing ook mogelijk is in geval van het plegen van een nieuw strafbaar feit. In artikel 6:6:32 lid 3 Sv wordt namelijk niet verwezen naar artikel 77t lid 1 Sr onder a Sr.

De rechtbank Amsterdam heeft in 2021 (ECLI:NL:RBAMS:2021:4435) de wet strikt uitgelegd en overwogen dat als het de bedoeling van de wetgever was geweest om terugplaatsing bij overtreding van de algemene voorwaarde mogelijk te maken hiervoor een expliciete verwijzing in artikel 6:6:32 Sv had moeten staan. De in die zaak aanhangige vordering tot terugplaatsing is daarom afgewezen.

Deze rechtbank overweegt evenwel dat de wet niet anders kan worden uitgelegd dan dat ook het overtreden van de algemene voorwaarde van het niet plegen van een nieuw strafbaar feit – net als overigens het overtreden van andere bijzondere voorwaarden dan het volgen van de aanwijzingen van de reclassering - grondslag kan zijn voor terugplaatsing in het kader van de voorwaardelijk beëindigde PIJ-maatregel. Nu de wetgever heeft bepaald dat deze algemene voorwaarde van dermate evident belang is dat deze, naast de andere algemene voorwaarden, van rechtswege gaat gelden bij voorwaardelijke beëindiging, kan het niet de bedoeling zijn geweest overtreding hiervan uit te sluiten als grondslag voor terugplaatsing. Uit de wetsgeschiedenis blijkt ook niet dat hiervan bewust is afgezien en wat daarvoor de

overweging was. Bovendien past een dergelijke uitsluiting niet in het stelsel in het Wetboek van Strafvordering waarin een overtreding van algemene en bijzondere voorwaarden tot een bijbehorende consequentie leidt, zoals een opheffing van een schorsing van voorlopige hechtenis of een omzetting van een voorwaardelijke straf in een onvoorwaardelijke straf. Het verbinden van algemene en bijzondere voorwaarden aan de beëindiging van de PIJ-maatregel zou zonder enige consequentie bij overtreding daarvan geen betekenis hebben. Dit klemt te meer nu met het plegen van nieuwe strafbare feiten gevaar voor de veiligheid van anderen dan wel de algemene veiligheid van personen en/of goederen is of kan ontstaan. De rechtbank is daarom van oordeel dat terugplaatsing van [veroordeelde] op grond van het plegen van nieuwe strafbare feiten ook wettelijk gezien mogelijk is. Daarbij komt dat [veroordeelde], gelet op de beslissing van 19 maart 2024 van deze rechtbank, op de hoogte was dat hij (als algemene voorwaarde) geen nieuw strafbaar feit mocht plegen tijdens de voorwaardelijke beëindiging en het kan voor hem dan ook niet als een verrassing komen dat een terugplaatsing in de P.I. bij het overtreden van deze voorwaarde de consequentie is.'

Aftrek tijd van voorlopige tenuitvoerlegging van de terugplaatsing (herstelbeslissing)

Rechtbank Midden-Nederland 30 oktober 2024

[ECLI:NL:RBMNE:2024:6290](#)

'In de beschikking van de meervoudige kamer van voornoemde rechtbank van 29 oktober 2024 is in de beslissing (het dictum) opgenomen dat [veroordeelde] wordt teruggeplaatst in een penitentiare inrichting als bedoeld in artikel 1, onderdeel b, van de Penitentiare beginselenwet voor de duur van 14 dagen.

Nadien is de rechtbank gebleken dat sprake is van een onmiddellijk kenbare fout omdat bij de duur van de terugplaatsing ten onrechte geen rekening is gehouden met de duur van de vrijheidsbeneming hangende de beslissing van de rechter-commissaris van 1 oktober 2024 tot de voorlopige tenuitvoerlegging van de terugplaatsing in een P.I. Op grond van de artikelen 6:3:32 lid 8 en 6:6:20 lid 7 Sv wordt deze vrijheidsbeneming geheel in mindering gebracht op de tenuitvoerlegging van de terugplaatsing. De rechtbank heeft bedoeld te bepalen dat de duur van 14 dagen ingaat op het moment van het doen van de uitspraak.

De duur van de vrijheidsbeneming op grond van de voorlopige tenuitvoerlegging bedroeg tot het moment van de uitspraak 29 dagen. Rekening houdende met deze aftrek had in de beslissing moeten staan dat [veroordeelde] wordt teruggeplaatst in een penitentiare inrichting voor de duur van 43 dagen.'

Omzetting PIJ-maatregel in TBS met verpleging; aanvang en duur van de TBS; voorwaardelijke beëindiging van de verpleging

Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden 31 oktober 2024

[ECLI:NL:GHARL:2024:6701](#)

‘Omzetting PIJ-maatregel in terbeschikkingstelling

Artikel 6:6:33 Sv biedt de wettelijke grondslag voor een omzetting. Voordat het hof de PIJ-maatregel in de terbeschikkingstelling kan omzetten, moet worden voldaan aan een aantal voorwaarden.

Als eerste stelt het hof met de rechtbank vast dat is voldaan aan de in artikel 6:6:33 lid 4, in samenhang met artikel 6:6:31, eerste lid, Sv gestelde voorwaarde dat het onvoorwaardelijke deel van de PIJ-maatregel is verlengd tot de maximale duur van zes jaren.

Verder is voldaan aan de eisen van artikel 37a, eerste lid, Sr zoals genoemd in artikel 6:6:33, tweede lid, Sv. Bij de jeugdige bestond ten tijde van het feit waarvoor de PIJ-maatregel is opgelegd een gebrekkige ontwikkeling of ziekelijke stoornis van de geestvermogens en de indexdelicten, gekwalificeerde doodslag en verkrachting, betreffen feiten waarvoor de maatregel van terbeschikkingstelling kan worden opgelegd.

Het hof beschikt ook over de stukken als bedoeld in artikel 6:6:33, vijfde lid, Sv, te weten het door FPK [plaats] opgemaakt advies van 5 maart 2024 en de wettelijke aantekeningen omtrent de lichamelijke en geestelijke gesteldheid van de jeugdige.

Daarnaast dient het hof op grond van artikel 37a, derde lid, Sr, zoals genoemd in artikel 6:6:33, tweede lid, Sv te beschikken over een multidisciplinaire- of weigerrapportage van ten minste twee gedragsdeskundigen van verschillende disciplines, waaronder een psychiater, die de jeugdige hebben onderzocht. Ook aan deze voorwaarde is voldaan, nu het hof beschikt over een Pro Justitia-rapport van [naam], GZ-psycholoog, van 11 maart 2024 en een Pro Justitia-rapport van [naam] psychiater, van 21 maart 2024. Beide deskundigen zijn geregistreerd in het Nederlands Register Gerechtelijk Deskundigen voor de deskundigheidsgebieden strafrecht jeugdigen en strafrecht volwassenen.

Het hof stelt hiermee vast dat aan de formele voorwaarden voor de omzetting van de PIJ-maatregel in een maatregel van terbeschikkingstelling is voldaan.

Noodzaak voor de omzetting

Vervolgens dient het hof na te gaan of ook aan de voorwaarde is voldaan dat een noodzaak voor omzetting bestaat. Met andere woorden: eist de veiligheid van anderen, dan wel de algemene veiligheid van personen of goederen de omzetting. In dat verband dient het hof na te gaan of de jeugdige op het moment van de beslissing tot omzetting lijdt aan een stoornis of gebrekkige ontwikkeling van de geestvermogens en of van de jeugdige een zodanig groot gevaar uitgaat dat dit de omzetting rechtvaardigt. Daarin is begrepen een toetsing van de proportionaliteit en subsidiariteit van die omzetting. Bij de vaststelling van het recidiverisico dient in dit verband niet alleen gekeken te worden naar de hoogte van het risico, maar ook naar de aard van het gevaar, de omstandigheden waaronder en de termijn waarop zich dit gevaar naar verwachting zal verwezenlijken. Verder kan in het geheel van de afweging enige betekenis toekomen aan de inspanningen die de Staat heeft geleverd om de jeugdige te behandelen.

(...).

Duur van de terbeschikkingstelling

Het hof gaat er vanuit dat, nu de wet en wetsgeschiedenis hierover geen verdere aanwijzingen geven, na omzetting van de PIJ-maatregel in de maatregel van terbeschikkingstelling met verpleging van overheidswege de strafrechtelijke en strafvorderlijke bepalingen van de terbeschikkingstelling van toepassing zijn.

Met betrekking tot de bepalingen over de duur van de terbeschikkingstelling overweegt het hof als volgt.

Nu het aan de maatregel ten grondslag liggende delict een misdrijf tegen de onaantastbaarheid van een persoon betreft, is de maatregel van terbeschikkingstelling met verpleging van overheidswege niet in duur beperkt, in die zin dat de rechter op vordering van het Openbaar Ministerie, de maatregel telkens met een termijn van één of twee jaar kan verlengen indien de veiligheid van anderen, of de veiligheid van personen dat vereist.

Wat betreft het moment van aanvang van de maatregel van terbeschikkingstelling met verpleging van overheidswege bepaalt artikel 6:6:33 lid 3, dat met (het onherroepelijk worden van) de beslissing tot omzetting de PIJ-maatregel onvoorwaardelijk eindigt.

Noch de wet, noch de wetsgeschiedenis laat zich echter duidelijk uit over de vraag naar de initiële duur (anders gezegd: “de aanvangstermijn”) van de terbeschikkingstelling. In artikel 38d, eerste lid, Sr is bepaald dat de terbeschikkingstelling geldt voor de tijd van twee jaar, te rekenen vanaf de dag waarop de rechterlijk uitspraak waarbij zij is opgelegd onherroepelijk is geworden. Zowel bij de terbeschikkingstelling als bij de PIJ-maatregel heeft de wetgever de mogelijkheid gegeven na de aanvangstermijn van twee jaar de maatregel te verlengen met een kortere duur dan twee jaren, namelijk een jaar bij de terbeschikkingstelling (artikel 38d, tweede lid, Sr) en iedere termijn korter dan twee jaren bij de PIJ-maatregel (artikel 6:6:31, eerste lid, Sv). De mogelijkheid om te verlengen met kortere termijnen is onder andere gelegen in de mogelijkheid voor de verlengingsrechter om in bepaalde gevallen het ingezette behandeltraject van dichtbij te volgen. Juist bij een omzetting van een PIJ-maatregel in een terbeschikkingstelling kan die mogelijkheid wenselijk zijn, nu er – zoals ook in het onderhavige geval – sprake is van een lopend behandeltraject.

Naar het oordeel van het hof ziet de term ‘oplegging’ als bedoeld in artikel 38d, eerste lid, Sr op een veroordeling. Nu in het geval van omzetting van de PIJ-maatregel in terbeschikkingstelling geen sprake is van een veroordeling dan wel oplegging van de terbeschikkingstelling, maar van een maatregel die volgt op een maatregel in het kader waarvan reeds behandeling heeft plaatsgevonden, is het hof van oordeel dat artikel 38d, eerste lid, Sr in het onderhavige geval niet van toepassing is, en het hof daarom de duur van de terbeschikkingstelling moet bepalen. Er is geen rechtsregel die zich hiertegen verzet. (...).

Het hof acht het, mede gelet op de verschillen tussen een PIJ-maatregel en de terbeschikkingstelling, van belang de voortgang van voornoemd traject te volgen. De jeugdige heeft in zijn behandeling wel degelijk stappen gezet, waarbij het hof met in achtneming van

de adviezen overweegt dat het de voorkeur zou genieten dat de behandeling van de jeugdige wordt voortgezet in FPK Assen. Op grond hiervan bepaalt het hof de duur van de terbeschikkingstelling op een termijn van één jaar.

Het hof merkt ten slotte op dat uit de beperking in duur van de aanvangstermijn niet mag worden afgeleid dat na die termijn van één jaar een beëindiging van de terbeschikkingstelling dan wel een voorwaardelijke beëindiging van het bevel tot verpleging van overheidswege in de rede ligt. Aanleiding om de duur van de terbeschikkingstelling te bepalen op één jaar is (enkel) gelegen in de wens een vinger aan de pols te houden met betrekking tot het traject dat is ingezet en waarvan het hof het wenselijk acht dat dit wordt voortgezet. (...).

Tot slot ziet het hof zich voor de vraag gesteld of, nu is besloten tot omzetting van de PIJ-maatregel in een terbeschikkingstelling met verpleging van overheidswege, de verpleging van overheidswege voorwaardelijk kan/dient te worden beëindigd, zoals door de reclassering is voorgesteld en door de raadsman is verzocht.

Het hof beantwoordt deze vraag ontkennend. De wetgever heeft enkel de mogelijkheid gegeven de PIJ-maatregel om te zetten in de maatregel van terbeschikkingstelling met bevel tot verpleging van overheidswege.

In de parlementaire geschiedenis van de wet van 27 november 2013 tot wijziging van het Wetboek van Strafrecht, het Wetboek van Strafvordering en enige andere wetten in verband met de invoering van een adolescentenstrafrecht (Stb. 2-13, 485), in welke wet artikel 77tc Sr (waarin de wettelijke grondslag voor de omzetting van een PIJ-maatregel in terbeschikkingstelling is opgenomen, welke grondslag vanaf 1 januari 2020 staat in artikel 6:6:33 Sv) staat hierover het volgende vermeld:

‘De omzetting wordt geregeld in het voorgestelde artikel 77tc Sr. Dit bepaalt dat de beslissing tot omzetting geldt als een last tot terbeschikkingstelling. Daarnaast schrijft het voor dat bij de beslissing een bevel tot verpleging wordt gegeven. De pij-maatregel kan dus enkel worden omgezet in TBS met dwangverpleging (artikel 37b Sr). Dit hangt rechtstreeks samen met de problematiek van de personen waarop deze omzetting ziet. Het gevaar dat van deze personen uitgaat maakt het voortduren van de vrijheidsbeneming noodzakelijk. De problematiek waarvoor de adolescent moet worden behandeld, vereist dat deze wordt opgenomen in een forensisch psychiatrische inrichting.

(...)

Bij het opstellen van het wetsvoorstel is overwogen eveneens een omzetting mogelijk te maken van de pij-maatregel naar TBS met voorwaarden. Hiervan is afgezien. In de gevallen waarin de plaatsing in een reguliere GGZ-instelling wordt nagestreefd, ligt het in de rede dit te doen met een machtiging op grond van de Wet Bopz. Ook komt hierbij betekenis toe aan de omstandigheid dat, zoals hierboven is aangegeven, alleen in uitzonderlijke gevallen een omzetting van de pij-maatregel in TBS kan worden overwogen’.

Gelet op het voorgaande acht het hof het in strijd met de wet en de bedoeling van de wetgever de verpleging van overheidswege na omzetting van de PIJ-maatregel in de maatregel van

terbeschikkingstelling direct voorwaardelijk te beëindigen. Het verzoek daartoe wordt dan ook afgewezen.'

Diverse onderwerpen

Overleg TBS Nederland en Vereniging TBS Advocaten d.d. 18 oktober 2024

Er werd o.a. gesproken over

- de samenwerking tussen advocaten en klinieken. De conclusie was dat de samenwerking over het algemeen prettig verloopt. Daar waar nog knelpunten worden ervaren, zal geprobeerd worden nader tot elkaar te komen.

- media-aandacht. O.a. naar aanleiding van de strafzaak Donny M werd gesproken over de combinatie van een lange gevangenisstraf en TBS. De conclusie was dat dit geen ideale combinatie is. De combinatie doet iets met de behandeling en draagt uiteindelijk niet echt bij aan de veiligheid van de samenleving. TBS dreigt door de combinatie een verkapt vorm van levenslang te worden. Dat is niet wenselijk.

Er werd stilgestaan bij de documentaire van Jessica Villerius 'TBS: aan de andere kant'. De documentairmaker liep bijna 3 jaar rond in de TBS-kliniek De Rooyse Wissel om alle facetten van de behandeling te zien en om met patiënten te praten. [2doc: TBS: aan de andere kant](#).

Ook werd gesproken over de podcast: [Knoester & Kwint](#). In de podcastserie wordt regelmatig ingegaan op kwesties die met de TBS te maken hebben.

- druk op de TBS-capaciteit. Er wordt gewerkt aan uitbreiding van de capaciteit. De aangekondigde verpleegafdeling voor TBS-patiënten met somatische en geriatrische klachten is na een incident (voorlopig) van de baan. Naast het bouwen van kliniek, is de arbeidsmarktproblematiek een van de grootste uitdagingen. Door problemen met de personele bezetting worden programma's van patiënten binnen meerdere FPC's aangepast (versoberd).

- Veldzicht. Er komt mogelijk een bestemmingswijziging. Dit staat op de agenda van de Vaste Kamercommissie op 27 november 2024.

- vergoedingen voor patiënten. Er is veel onduidelijkheid en er bestaan grote verschillen tussen klinieken. Het gaat met name om vergoedingen voor werkblokken, maar ook om andere vergoedingen waarop patiënten soms wel en soms geen aanspraak kunnen maken. Ook de bedragen verschillen nogal.

Overzicht Longcare-voorzieningen TBS-gestelden:

Overzicht longcare voorzieningen voor TBS-gestelden				
	Longcare Woenselse Poort	De Wierde	De Voorde	Longcare Merendael
Aantal bedden	13, een afdeling	53 bedden Vier afdelingen en 4 interne flats	70 klinische bedden 6 afdelingen, ± 40 transmurale bedden 6 woonvoorzieningen 1 'klinische afdeling' samen met GGZ-Centraal	30 bedden Drie afdelingen
Beveiligingsniveau	Niveau 3	Niveau 3	Niveau 2	Niveau 2
Focus van verblijf	2-4 jaar, diagnostiek en behandeling is het uitgangspunt	Niet in tijd afgebakend wel gericht op behandeling en resocialisatie.	Niet in tijd afgebakend wel gericht op behandeling en resocialisatie	Gericht op wonen zo lang als nodig
Inhoudelijke focus	Complex gedrag zowel internaliserend als externaliserend Laag responsief Deëscalerend en werken met tegenoverdracht	Persoonlijkeheidsproblematiek Intensief verblijf, proberen patronen te doorbreken. Controles en toezicht als protheses. Drie pijlers: individuele zorg, de gezamenlijke behandelcultuur en veiligheid Therapeutische gemeenschap	Patiënten met chronisch psychotische klachten met co-morbide problematiek Therapeutische gemeenschap Kleine stappen Goed in afschalen	Recidiverisico is onvoldoende afgenomen en zorg, controle, begeleiding en risicomanagement op beveiligingsniveau 2 hoog is nodig Toestandsbeeld stabiel over tijd Delictanalyse, risicotaxatie, signaleringsplan afgerond en begeleidingsstijl is helder.
Contra- indicaties	Woonplek Primaire middelenproblematiek op de voorgrond Hoge PCL-R Zedenproblematiek overbruggingszorg	Eerste behandelopoging Verblijfsplek	Persoonlijkeheidsstoornis op de voorgrond Verlavingsproblematiek op de voorgrond Zedenproblematiek/ -delict (primaair) Verblijfsplek	Vrouwelijk geslacht Het beveiligingsniveau is ontoereikend of de zorg kan niet geboden worden Ontregeling/ impuls-doorbraken vaker dan eenmaal per jaar Chronische en/of acute suicidaliteit Overige forensische zorg of crisisplaatsing niet mogelijk
	Geen onderaannemerschap	Geen onderaannemerschap	Geen onderaannemerschap, verblijf met TMV	In onderaannemerschap, alleen verblijf met TMV
Contact	intakebureau@dewoenselsepoort.nl	plaatsingen@hoevenkliniek.nl		Plaatsing@zombeplichting.nl

Podcast:

NOS – De Dag – TBS: levenslange straf of behandeling [#1719](#)

Stage bij het PBC:

Het Pieter Baan Centrum heeft een doorlopende stagevacature bij de vakgroep juristen. De vacature is bedoeld voor master studenten. [Juridische stage PBC.](#)

Observatie PBC:

De opname van een TBS-gestelde voor een observatie in het kader van een verlenging duurt standaard 12 weken. Deze termijn wordt ook gehanteerd bij levenslanggestraften en PIJ-ers waarbij omzetting naar TBS aan de orde is. De 'gewone' observatieperiode is 6 weken.

Verschenen:

[WODC Cahier 2024-17](#): De gedragsbeïnvloedende en vrijheidsbeperkende maatregel in 2022. Kenmerken van uitspraken tot oplegging en tenuitvoerleggingen.